

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.

ΤΟΜΟΣ Στ'.
ΑΡΙΘΜ. 2 (122).

Συνδρομή άρχομένη από 1. 'Απριλίου έκάστου έτους έτησια μόν
φρ. χρ. 25 εξάμηνος δέ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ Στ'.
τῆ 15/27. 'Απριλίου 1890.

ΛΕΩΝ ΦΟΝ ΚΑΠΡΙΒΙ.

 νέος αρχικαγκελλάριος τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ἐγεννήθη ἐν Σαρλοτεμβούργῳ τῆ 24 Φεβρουαρίου 1831. Τὴν ἐγκύκλιον αὐτοῦ παιδεύσαι ἐλαβεν ἐν τινι λυκείῳ τοῦ Βερολίνου, οὗ ὁ διευθυντής, κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, ἦτο ποτε παιδαγωγὸς τοῦ Βίσμαρκ. Ὑψηλὸς, εὐρύωμος, στρατιωτικώτατον παράστημα ἔχων, εὐθύς μετὰ τὴν ἐκ τοῦ λυκείου ἀποφοίτησιν του κατετάχθη ὡς ἐδελονητῆς εἰς τὸ σύνταγμα τῶν ἐπιλέκτων τῆς σωματοφυλακῆς, εἶτα δ' ἐσπούδασεν ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἀκαδημίᾳ, μεθ' ἧς ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἠσχολήθη συντόμως εἰς ἐπιτελειακὰς μελέτας. Γνωστὸς ἐγένετο ἤδη τῷ 1866, ὅποτε ἐν τῷ κατὰ τῆς Αὐστρίας πολέμῳ μετέσχε τῆς εἰς Βοημίαν ἐκστρατείας ὡς ταγματάρχης τοῦ ἐπιτελείου. Βραδύτερον ὑπηρετήσεν ἐπὶ τινα χρόνον ὡς τμηματάρχης ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν. Κατὰ τὸν γαλλο-γερμανικὸν πόλεμον ἦτο ἀντισυνταγματάρχης καὶ ἀρχηγὸς τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου τοῦ δεκάτου σώματος. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ τὸ σῶμα ἐκεῖνο διοικῶν στρατηγὸς ἠσθένει βαρῶς, ἐπὶ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἐπιτελείου ἐπιπτεν ἡ φοβερά εὐδύνη κατὰ

κρισιματώτατος στιγμῆς. Περιφανὲς μέρος ἔλαβεν ὁ Καπρίβι ἐν ταῖς μάχαῖς τοῦ Μέτς, τῆς Αὐρηλίας, ἐν τῇ καλούμενῃ ἐκστρατείᾳ τοῦ Λεϊγρος· ἡ δὲ μεγάλη νίκη ἦν ἤράντο τὰ γερμανικὰ ὄπλα παρὰ τῇ Beaume la Rolande ἢ περιέσπασα τηλικαύτην δόξαν εἰς τὸ δέκατον σῶμα καταυγάσει ἰδίως τὸ ὄνομα τοῦ Καπρίβι. Μετὰ τὸν πόλεμον διαρίσθη ἀνώτερος τμηματάρχης ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν, βαθμιαίως δὲ προβιβαζόμενος ἀνῆλ-

ΛΕΩΝ ΦΟΝ ΚΑΠΡΙΒΙ.
Ὁ νέος ἀρχικαγκελλάριος τῆς Γερμανίας.

θεν εἰς τοὺς ἀνωτάτους στρατιωτικοὺς βαθμοὺς, ἡ δὲ αὐτοκρατορικὴ εὐνοια καὶ ἐμπιστοσύνη, ἧτις πρό μικροῦ ἀνήγαγεν ἐπὶ τὴν ὑπάτην τοῦ ἀρχικαγκελλάριου θέσιν εὗρεν αὐτὸν διοικητὴν τοῦ δεκάτου σώματος, αὐτοῦ ἐκείνου ὅπερ ὡς ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου εἶχεν ὀδηγήσῃ ἐπὶ τὴν νίκη.

Ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ὁμῶς ὁ Καπρίβι ἐδρασεν ἐξόχως ἐπὶ ἄλλου κλάδου τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1883 διαρίσθη ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν προαχθεὶς καὶ εἰς ἀντιναύαρχον. Ἐν τῇ ὑπουργείᾳ κατὰ παρέμεινε μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1888, δικαίως δὲ δυνάται νὰ θεωρηθῆ ὡς ὁ ἀναδιοργανωτῆς τοῦ γερμανικοῦ ναυτικοῦ.

Ὁ ἑκτακτος ζήλος, ἡ οργανωτικὴ ἱκανότης, ὁ πλοῦτος τῶν τεχνικῶν γνῶσεων, ἀτίνα ἐπεδείξατο περὶ τῶν ναυτικῶν πραγμάτων, εἰλκυσαν ἀτόχρομα τὸν θαυμασμόν τῶν εἰδικῶν ἀνδρῶν. Ἔως τότε ἀπᾶσα ἡ προσοχὴ εἶχε συγκεντρωθῆ εἰς τὴν κατασκευὴν ἰσχυρῶν πολεμικῶν σκαφῶν, ἀλλ' ὁ Καπρίβι ἐνίσχυσε καὶ συνέπληρωσε τὸν γερμανικὸν στόλον δι' ἐξαιρέτων τορπιλλοβόλων καὶ καταδρομικῶν, ἐβελτίωσε τὰ τῶν ἀσκήσεων τῶν πληρωμάτων, μετερρόδησεν ἀρδῆν τὰ τῆς ἐπιστρατεύσεως τοῦ στόλου, ἀργάνωσε σύστημα μεγάλων γυμνασίων.

Τὰς εἰς τὸ γερμανικὸν ναυτικὸν ἐκδουλεύσεις τοῦ Καπρίβι κάλλιον παντὸς ἄλλου ἐχαρακτήρισεν ὁ νῦν αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, διὰ θερμῆς καὶ ἐνθουσιᾶδος ἐπιστολῆς ἣν ἐπέστειλεν αὐτῷ μετὰ τὴν παραίτησίν του. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ δι' ἧς ἐκφράζει ἐγκαρδίους εὐχαριστίας πρὸς τὸν ἀναδιοργανωτὴν τοῦ γερμανικοῦ ναυτικοῦ καὶ ἀπονέμει αὐτῷ τὸν μέγαν σταυρὸν τοῦ Ἐρυθροῦ Ἄετος ἐπάγεται ὁ Αὐτοκράτωρ. «Συνεπληρώσατε τὴν ἀναδιοργάνωσιν δι' ὁδηγῶν καὶ κανονισμῶν ἀτίνα θὰ παραμείνωσιν διαρκῆς θαλασσῶν ἐν τῷ ναυτικῷ, ἀνεκτίμητοι δὲ εἶνε οἱ περὶ τὰ τορπιλλοβόλα, ἃν ἡ σημασία καταδεικνύεται ὁσημέραι μεγαλειτέρα, ἀκατάβλητοι ἀγῶνές σας. Τὸ ὄνομά σας θέλει κατέχη διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τιμητικὴν θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ναυτικοῦ.»

Μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείας τοῦ Καπρίβι συνδέεται καὶ φαιδρὰ τις ἀνάμνησις. Ἐπειδὴ ὁ Καπρίβι εἶνε ἀγαπῶς εἶχε διαδοθῆ παρὰ τοῖς ναυτικοῖς ὁ ὄρθλος ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐχθρὸς ὦν τοῦ Ὑμεναίου καὶ δυσμενῶς βλέπων τοὺς εἰς τὸν θεὸν τοῦτον σπένδοντας, ἀπέσπα βιαίως τοὺς νεονύμφους ἀζωματικούς ἐκ τῶν ἀγκαλιῶν τῶν ὀλοφυρομένων τρυφερῶν γυναικῶν τῶν καὶ ἀπέσπασεν αὐτοὺς εἰς ὑπερκαθένηον πλοῦν.

Ἡ στρατιωτικὴ ἱκανότης τοῦ Καπρίβι εἶνε ἀναντιρρήτως ὑπέροχος, εἰς ἀπόδειξιν δ' ἀρκεῖ νὰ λεχθῆ μόνον ὅτι τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ συχνὰ ἐγένετο μνεῖα ὡς διαδόχου τοῦ Μόλτκε ἐν τῇ ἀρχηγίᾳ τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου· ἀλλ' ὡς πολιτικὸς ὁποῖός τις ἔσται; Ἐξωτερικῶς ὁ Καπρίβι ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα μετὰ τοῦ Βίσμαρκ·*) κέκτηται τὸ αὐτὸ παράστημα, τὴν αὐτὴν ὑψαύχεναν στάσιν, ἡ δὲ καταστρόγγυλος, ἀποφιλωθεῖσα πῶς κεφαλὴ μετὰ τῶν λευκῶν μυστάκων ἐνθυμίζει ζωηρῶς τὴν τοῦ πρῶην καγκελλαρίου. Ὑπὸ τὰς πυκνὰς ὄφρυς λάμπει ζεῦγος ζαηροτάτων, νεανικῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ Καπρίβι ἀπέδειξε δι' ἔργων ὅτι εἶνε ἀνὴρ μεγάλης ἀξίας, ἀλλ' οἱ ῥωμαῖοι αὐτοῦ ὄφροι θὰ δυνηθῶσιν ἀράγε νὰ ὑποβαστάσωσι τὸ δυσβάστακτον καὶ βαρὺ φορτίον ὅπερ ἐκληροδότησεν αὐτῷ ὁ Βίσμαρκ; Ἡ μήπως εἶνε ἀληθές ὅτι ἡ ἀρχιγραμματεία τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας, ὅπως τὴν εἶχε πλάσῃ ὁ Βίσμαρκ προσήρμοξε μόνον εἰς αὐτοῦ τὴν γιγάντιον μεγαλοφυΐαν, ὡς ἡ σπάθη τοῦ Σκενδέρμητι μόνον δι' ἐκείνου τὰς χεῖρας ἦτο κατάλληλος; Ἀναντίρρητον εἶνε ὅτι ὁ κόσμος δὲν ἀποβλέπει πλέον εἰς τὸ Βερολῖνον μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπὶ τὴν εἰρηνοποιὸν δύναμιν πεποιθήσεως, ἡ δὲ θερμοῦργος δραστηριότης τοῦ νεαροῦ αὐτοκράτορος ἐπαυξάνει τὰς ἀνησυχίας. Βέβαιον ὅμως θεωρεῖται ἀπ' ἑτέρου ὅτι ὁ Καπρίβι θέλει συγκεντρώσῃ πᾶσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ μεγάλου προκατόχου του. Ἀπρὶξ ἐχόμενος τῆς εἰρήνης θέλει διαφυλάξῃ ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῆς εἰρηκτικῆς τριπλῆς συμμαχίας τὸ ἐπὶ τοῦ οἰκοσῆμου τοῦ Βίσμαρκ ἐμβλημα: *In trinitate robur.* Ἐν τῇ τριάδι ἡ ἰσχὺς.

*) Ἡ εἰκὼν τοῦ Βίσμαρκ μετὰ σχετικῶ ἀρδρῶν ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Γ. τόμῳ τῆς Κλειῶς σελ. 309.

Ο ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ.

ὑπὸ Κ. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ.

(Συνέχεια.)

ΑΝΕΧΩΡΗΣΕ δὲ ἐκεῖθεν ἐν ἔαρι τοῦ 625. Οἱ Πέρσαι, μὴ νοήσαντες ἐγκαίρως τὴν ἀνάξουσιν αὐτοῦ, οὐδὲν ἐπρόφρασαν ν' ἀντιτάξωσι κάλυμα εἰς τὴν πορείαν του, καίτοι αὐτὴ διεξήγετο βραδέως, διότι ὁ βασιλεὺς συνεπῆγετο πολλὴν λείαν καὶ οὐκ ὀλίγους αἰχμαλώτους. Εἰς Ἀρίδαν μάλιστα (τὸ σημερινὸν Διαρβεκίρ) ἐδέησε νὰ ἐπιτραπῇ τῷ στρατῷ ν' ἀναπαυθῆ ἐπὶ τινα χρόνον. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ὁ βασιλεὺς μάθων ὅτι οἱ πολέμοι πλησιάζουσιν, ἐπέρασε τὸν Εὐφράτην, ἦλθεν εἰς Σαρόσατα τῆς Συρίας, ὑπερέβη τὸ Ἀρὰν ὄρος καὶ καταβὰς εἰς τὰ ὀμαλότερα τῆς Κιλικίας, ἐπέρασε τὸν ποταμὸν Σάρον, ἐπὶ τῆς περὶ τὰ Ἄδανα γεφύρας αὐτοῦ, κατέλαβεν ἀσφαλῶς τὴν ὑχυρωμένην ταύτην γέφυραν καὶ ἐστρατοπέδευσεν εἰς τὸ περὶ τὰ Ἄδανα πεδίον, εἰς τὰς νομάς τοῦ ὀποῖου ἠδύνατο νὰ εὖρη ἀναψυχὴν τινα τὸ σφόδρα καταπεπονθήμενον ἱππικὸν αὐτοῦ.

Ἐκεῖ τελευταῖον κατέφρασε τὸν Ἡράκλειον ὁ περσικὸς στρατός, σκηνώσας πρὸς ἀνατολὰς τῆς γεφύρας. Ἀλλ' ἐπιχειρήσας τὴν ἐκπόρθησιν αὐτῆς, ἔπαθεν ἦταν

δεινῆ. Ὁ βασιλεὺς ἐφόνευσεν ἰδίᾳ χεὶρὶ καὶ ἔρριψεν εἰς τὸν Σάρον γιγαντώδη τινὰ Πέρσην, πλείστην προζηνήσας εἰς τοὺς πολεμίους κατάπληξιν, μηδ' αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν ἐξαιρουμένου. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὡς ἠξεύρομεν, οὐκ ὀλίγοι ὑπῆρχον Ἕλληνες αἰρετικοὶ οἱ κατέχοντες παρὰ τοῖς Πέρσαις ἀνώτατά τινα στρατιωτικὰ ἀξιώματα. Εἰς δὲ τούτων διετέλει ὑπασπιστὴς τοῦ στρατηγοῦ. Ἐν ἀκμῇ λοιπὸν τῆς μάχης ὁ στρατηγὸς ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ὑπασπιστὴν του καὶ δευκνῶν τὸν Ἡράκλειον, εὐχερῶς παρὰ πάντων ἀναγνωρίζομενον ἐκ τῶν ἐρυθρῶν αὐτοῦ πεδύλων, «ὄρῃς τὸν Καῖσαρα, ὦ Κοσμᾶ, ἀνέκραξεν, ὡς θρασὺς πρὸς τὴν μάχην ἵσταται, καὶ πρὸς τοσοῦτον πληθὸς μόνον ἀγωνίζεται, καὶ ὡς ἀκμῶν τὰς βολὰς ἀποπτύει;» Ὄτω ἀποκρουσθέντες οἱ Πέρσαι, διεσάρησαν τῆδε κάκεισε, καὶ περάσαντες τὸν Εὐφράτην ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια, ἐνῶ ὁ βασιλεὺς ἐξακολούθησας τὴν πορείαν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὴν ἐν Καπαδοκίᾳ Σεβάστειαν καὶ διεχείμασεν ἐκεῖ περὶ τὸν Ἄλυν ποταμὸν, 625—626, πλησιάζας αὐτῆς εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Εὐξείνου πόντου,

ἦν πρὸ τριετίας εἶχε παραπλεύσει ἵνα ἐπιχειρήσῃ τὴν μακρὰν καὶ ἐνδοξὴν ταύτην κυκλικὴν πορείαν.

Ἄλλ' ἡ ἐκστρατεία αὕτη, εἰ καὶ ἐπροξένησε πολλὰς εἰς τὴν Περσίαν συμφορὰς δὲν ἠνάγκασεν ἔτι τὸν Χοσρόην νὰ εἰρηνεύσῃ. Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, καὶ τοὶ δὲν εἶχε, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, τὰς πολεμικὰς ἀρετὰς τοῦ ἀντιπάλου αὐτοῦ, δὲν ἐστερεῖτο ὅμως καρτερίας καὶ εὐμηχανοῦ πνεύματος. Ὄθεν συναμολόγησεν ἤδη συμμάχων ἐπὶ διανομῇ τοῦ χριστιανικοῦ κράτους μετὰ τοῦ Χαγάνου τῶν Ἀβάρων. Ὁ Χαγάνος ἀνέλαβε νὰ ἐκπορδήσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν, λαμβάνων ἐπὶ τούτῳ περσικὴν ἐπικουρίαν, ἣν ἐμελλον νὰ μεταβιβάσωσι περὶ τὴν βασιλεύουσαν τὰ μονόζυλα τῶν ἐν τῷ στρατῷ αὐτοῦ ὑπηρετούντων Σλαύων, ὁ δὲ Χοσρόης συνεκρότησε τρεῖς στρατῆρας ὅπως ἀπασχολήσῃ μὲν τὸν Ἡράκλειον ἐν Ἀσίᾳ, διαπέμψῃ δὲ εἰς τὸν ἠγεμόνα τῶν Ἀβάρων τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐπικουρίαν. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα ὅτε περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου 626 30,000 ἄνδρες ἀποτελοῦντες τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τοῦ Χαγάνου, ἐπλησίασαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τινὲς τῶν στρατιωτῶν τῆς βασιλευσῆς ἐξεληθόντες μετὰ τῶν παλληκαριῶν αὐτῶν, ὡς λέγει τὸ Πασχάλιον Χρονικόν, ἐπεχείρησαν νὰ ἀναχαιτίσωσι τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ καίτοι γενναίως ἠγωνίσθησαν, ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν ἐντὸς τῶν τειχῶν, τόσῳ μᾶλλον ὅσῳ ἀνηγγέλλετο ἡ ἀφίξις τῆς κυρίας δυνάμεως τῶν Περσῶν, συμποσομένης εἰς 80,000 ἀνδρῶν. Ἐρνημιονεύσαμεν δὲ τῆς μικρᾶς ταύτης ἐξόδου διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι κατὰ πρῶτον ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἀναφέρεται ἡ λέξις παλληκάριον, ἡ εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους τοσοῦτον περιδοξὸς παρ' ἡμῶν γενομένη ὡς δηλοῦσα τὸν γενναῖον μαχητὴν. Ἀλλὰ τότε ἐσίμαινε, καδ' ἂ ἐξάγεται ἐκ τοῦ παρατεθέντος κειμένου, τοὺς νεωτέρους ἀκολουθῶντας τῶν κυρίως λεγομένων στρατιωτῶν.

Ὁ Χαγάνος δὲν ἐπλησίασεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰμῇ τῇ 29 ἰουλίου, ἀφοῦ δὲ ματαίως προέτεινεν εἰς τοὺς κατοίκους νὰ παραδοθῶσι, περιέζωσε τὰ τείχη, συνεννοήθη διὰ σημείων μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ μηνὸς μαΐου στρατοπεδεύοντος περὶ Χαλκηδὸνα Πέρσου στρατηγοῦ καὶ τῇ 31 ἰουλίου ἐπεχείρησε τὴν πρώτην ἐφοδον. Οἱ πολιορκούμενοι ἀπέκρουσαν αὐτὴν, κατέστρεψαν δώδεκα πύργους τοῦ Χαγάνου καὶ διεκάλυψαν πᾶσαν αὐτοῦ μετὰ τῶν Περσῶν συγκοινωνίαν, συλλαβόντες ἡ τρέψαντες τὰ μονόζυλα τὰ ὅποια ἠδέλησαν νὰ μεταχειρισθῶσι πρὸς τοῦτο οἱ Σλαῦοι. Τῇ 2 αὐγούστου ὁ Βάνος καὶ ὁ Σέργιος ἐπεμψαν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Χαγάνου τὸν πατρίκιον Γεώργιον καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἐν τέλει, λόγῳ μὲν διαπραγματευσῶν τιμῶν, πρᾶγματι δὲ ὅπως πληροφορηθῶσιν ἐξ αὐτοφίας πῶς ἔχουσι τὰ κατὰ τοὺς πολεμίους. Ὁ ἠγεμὼν τῶν Ἀβάρων ἐδέχθη τοὺς προσελθόντας μετὰ πολλῆς ὑπεροψίας, καὶ ἀφήκεν αὐτοὺς νὰ ἵστανται ὄρδοι, ἐνῶ εἶχε παρακαθημένους τοὺς πρέσβεις τῶν Περσῶν. Οἱ πρέσβεις οὗτοι, εἶπεν ὁ Χαγάνος, ἦλθον νὰ με ἀναγγείλωσιν ὅτι ἔχουσιν ἐτοιμὸς νὰ με στείλωσι τρισχιλίους μαχητὰς. Παραδώσατε λοιπὸν εἰς ἐμὲ τὴν πόλιν καὶ πᾶσαν αὐτῆς τὴν περιουσίαν. Ὁ βασιλεὺς ἡμῶν, ὡς βεβαιούσιν οἱ Πέρσαι, ἡ φυγὰς εἶναι ἡ αἰχμαλωτός. Εἰς ταῦτα ὁ πατρίκιος Γεώργιος ἀπήντησεν ὅτι οἱ Πέρσαι οὗτοι δὲν λέγουσι τὴν ἀλήθειαν, προσθεὶς μετὰ τινος εἰρωνείας

ὅτι ἐνῶ περὶ τὸν Χαγάνον ὑπάρχουσι τοσαῦτα πλήθη, τίνα ἀνάγκην ἔχει οὗτος τῶν τρισχιλίων ἐκείνων Περσῶν. Καὶ ἐπὶ τέλους συμπεραίνων τὸν λόγον, εἶπεν· ἐγὼ καὶ οἱ περὶ ἐμὲ ἠλδομεν νὰ σπουδαιολογήσωμεν· ἐπειδὴ δὲ οἱ λόγοι σου οὐδὲν ἔχουσι τὸ σπουδαῖον, ἀπόλυσαν ἡμᾶς.

Ἐπανελήφθησαν λοιπὸν αἱ ἐχθροπραξίαι. Ἄλλ' εἰς μάτην οἱ Ἀβάρους μετεχειρίσθησαν ἀπᾶσας τὰς ἐν χρήσει τῷ καιρῷ ἐκείνῳ πολιορκητικὰς μηχανάς. Εἰς μάτην ὡσαύτως ἐπεχείρησαν καὶ αὐτῆς νὰ κοινωνήσωσι πρὸς τοὺς ἐπέκεινα τοῦ Βοσπόρου Πέρσας· τὰ ἐπὶ τούτῳ σταλέντα νέα σλαυικὰ πλοῖα κατεστράφησαν πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου. Ὁ Χαγάνος ἦτο ἐξω φρενῶν διὰ τὴν ἐπανειλημμένην ταύτην ἀποτυχίαν. Ὄθεν τὴν νύκτα τῆς 7 πρὸς τὴν 8 αὐγούστου ἔκαυσεν ἢ ἄλλως κατέστρεψε τὰς μηχανὰς αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐξήτησε νὰ ἔλθῃ εἰς συνέντευξιν μετὰ τοῦ Βάνου· ἀλλ' ὁ μάγιστρος ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἔχει πλέον ἐξουσίαν νὰ εἴπῃ τι πρὸς αὐτόν· ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως Θεόδωρος ἐπέρχεται μετὰ στρατοῦ καὶ ἀντιπεράσας θέλει παρακολουθήσει τὸν Χαγάνον μέχρι οὗ οὗτος φθάσῃ εἰς τὴν ἰδίαν χώραν· ἐκεῖ δὲ δύνανται νὰ λαλήσωσι πρὸς ἀλλήλους. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀπάντησις αὕτη ἐπέσπευσεν ἔτι μᾶλλον τὴν ἀναχώρησιν τῶν πολεμίων.

Τότε ὁ Ἡράκλειος, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ πατριάρχου Σεργίου, αὐταποκρινόμενος εἰς τὰ αἰσθήματα τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ λαοῦ, οἵτινες δὲν ἠγωνίσθησαν τοσοῦτον καρτερικῶς εἰ μὴ πεποιδότες εἰς τὴν προστασίαν τῆς πολιορχοῦ Θεοτόκου, ἐνέκρινεν, εἰς δῆλωσιν τῆς αἰδίου πρὸς αὐτὴν εὐγνωμοσύνης, τὴν καθιέρωσιν τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου, ἧς μέχρι τῆς σημερινῆς τελεῖται παρ' ἡμῶν τὴν παρασκευὴν τῆς Ε'. ἑβδομάδος τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς καὶ εἰς τὴν ὁποίαν προσετέθη βραδύτερον ἡ μνήμη τῶν δύο ὑπὸ τῶν Ἀβάρων πολιορκιῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καδ' ἂς οὗτοι ὀλοσχερῶς κατετροπώθησαν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου καὶ ἐπὶ Λέοντος Γ'. Τίς Ἕλληνας ἀγνοεῖ τὸν Ὑμνον τοῦτον;

Τῇ Ὑπεριμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια!
Ὡς λυτρωθεῖσαι τῶν δεινῶν, εὐχαριστήρια
Ἀναγράφω Σοι, ἡ πόλις Σοῦ Θεοτόκε.
Ἄλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον,
Ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον,
ἵνα κράζω Σοι, χαίρει νόμῳ ἀνύμφευτε.

Τίς Ἕλληνας δὲν ἀκούει κατ' ἔτος μετὰ κατανύξεως τοῦς χαίρετισμοὺς ἐκείνους ἐν οἷς ἡ ζωηρότερα φαντασία καὶ ἡ εὐλαβεστέρα ἀγάπη ἐξεδήλωσαν τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς τὴν σώτειραν τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, καὶ τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἐθνότητος;

Χαίρει, τῆς ἐκκλησίας ὁ ἀσάλευτος πύργος·
Χαίρει, τῆς βασιλείας τὸ ἀπόρητον τείχος·
Χαίρει, δι' ἧς ἐγείρονται τρόπαια·
Χαίρει, δι' ἧς ἐχθροὶ καταπίπτουσιν.

Ὅπως ἐκτοτε δὲν ἰδρύσαμεν τελετὰς καὶ δοξολογίας, αἵτινες ἠνθῆσαν καὶ ἀπῆνθησαν ὡς ὁ χόρτος τοῦ ἀγροῦ, ὁ σημερινὸν ἂν καὶ ἀβρίον εἰς κλίβανον βολόμενος, ἐνῶ ἀπ' ἧς ὁ Ἡράκλειος ἵδρυσεν τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου παρῆλθον ἔτη 1200. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ πολυειδῶς ἐτροπολογήθη ἡ τύχη τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καὶ ὅμως μέχρι τῆς σημερινῆς

πάσαν ἑλληνικὴν χώραν, εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἰς Θεσσαλονίκην καὶ εἰς Σμύρνην, εἰς Κρήτην καὶ εἰς Χίον, ὅπως περιορισθῶμεν εἰς τὰς κούριωτέρας τάστας τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἢ Ἀκολουθία ἐκείνη τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνοῦ δὲν παύει ἀναπέμποσα

πρὸς τὸν Ὑψίστον τοῦς αἰῶνας αὐτῆς ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῆς ἑλληνικῆς ἐθνότητος, δὲν παύει ἐνοῦσα πνευματικῶς ὅσα διέσπασεν ἡ βία, δὲν παύει υποβάλλουσα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὴν ἐλπίδα αἰσιωτέρου μέλλοντος.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΤΟ ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟ ΠΑΡΑ ΤΗ «NOTRE DAME».

ὑπὸ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΡΟΥ.

Κ τῶν τριῶν ἱεροδικαστῶν, οἵτινες ἐγγνωμοδοτήσαν ἐν τῇ μυστηριώδει καὶ πολυδουλλήτῳ ταύτῃ ὑποθέσει, εἰς μόνος ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ ἀκατάλογοιστου τοῦ κατηγορουμένου· ἀλλὰ τὴν θεωρίαν του περὶ νοσηρῶν ὠδῆσεων ἀνέπτυξεν ὁ ἰατρός οὗτος ἐν μέσῳ γενικοῦ σκεπτικισμοῦ. Ἄλλως τε καὶ ἡ ἀνάκρισις ἀπεκάλυψε τοσαῦτα ἐπιβαρυντικά γεγονότα κατὰ τοῦ κατηγορουμένου, — νεαροῦ τινος δικηγόρου ἐκ τῆς πόλεως Λ., ὀνομαζομένου Lucienré, — ὥστε ἡ προμελέτη ἐφαίνετο βεβαία καὶ ἀναμφισβήτητος. Μετὰ τὴν ἐγγλωττόν καὶ πειστικὴν αἴτησιν τοῦ εἰσαγγελέως, ἤρξατο ἡ ἀπεράσπισις, ἀμήχανος, συγκεχυμένη, πτωχὴ ἐπιχειρημάτων καὶ ἀποδείξεων. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀσθενοῦς του λόγου ὁ συνήγορος ἀνέγνω εἰς ἐπίκοον ὑπομνημὰ τε σύνταχθέν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κατηγορουμένου, ὅστις διηγείτο ἐν αὐτῷ, κατὰ τὸν ἰδικόν του τρόπον, τὴν τελευταίαν πράξιν τοῦ δράματος, καὶ τὸ ὅποιον ὑπόμνημα ἠκούσθη μετὰ τῆς συντονωτάτης προσοχῆς ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου. Ἰδοὺ τὸ

ὑπόμνημα τοῦ κατηγορουμένου

... Ὅτε ἀπεφασίσθη ὁ γάμος μου, ἠσθάνομην πρὸς τὴν μνηστήν μου ἡρεμὸν νῆα καὶ ἀτάραχον συμπάθειαν· μοι παρεμνοῦν εἰσέτι ἀναμνήσεις ἐρωτῶς τινος μὴ ἐντελῶς ἀποσβεσθέντος, καὶ ἐδεχόμην τὸ συνοικέσιον ὅπερ μοι προσεφέρετο εὐχαρίστως μὲν, ἀλλὰ, τῷ ὁμολογῶ, διὰ λόγους ἀλλοτριούς τοῦ αἰσθήματος. Εἶνε ἐπίσης ἀληθές ὅτι πέντε ἡμέρας πρὸ τοῦ γάμου μου — οὐχὶ δεκαπέντε ὡς ἐλέχθη ὑπὸ τινῶν — μετέβην εἰς Παρισίους, προφασίζόμενος μὲν ὅτι εἶχον ἐκεῖ ὑποθέσεις, πράγματα ὅμως διὰ τὰ λυθῶ τὸν δεσμόν τουτον, ὅστις μὲ ἐδέσμευε τόσο δυνάτ' ἀναγνωρίζω λοιπὸν ὡς ἀκριβεῖς τὰς λεπτομερείας, ὅς συνέλεξε περὶ τοῦ ταξιδίου μου τούτου ἡ ἀνάκρισις.

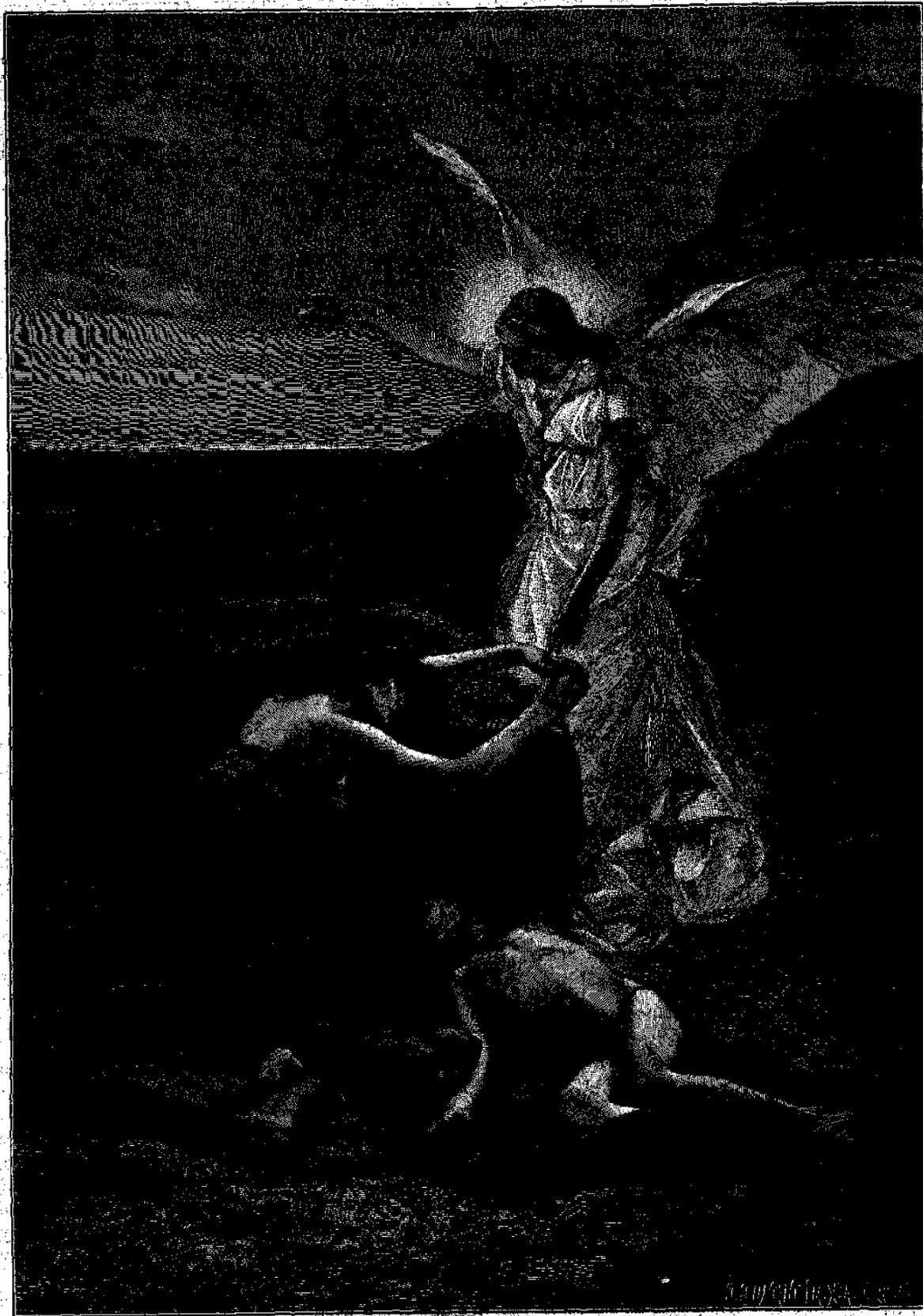
Ἐπιστρέψα εἰς Λ. ὅπως εἰσέτι κατελιγμένος ἐκ τῶν τελευταίων μου συναίσθημάτων· αἱ ρίζαι τοῦ πάθους τούτου μοὶ ἐφαίνοντο βαθύτεραι παρά ποτὲ ἠσθάνομην ἀμφιβολίας περὶ τῆς τιμότητος τῆς υποχρέωσως ἢ ἐμελλῶν ἐντὸς ὀλίγου ν' ἀναλάβω· ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εὐρισκόμην ἐν ἀπορίᾳ περὶ τῆς διαγωγῆς ἢ ἀφελὸν νὰ τηρήσω· ὀλίγον ἔλειψεν ν' ἀνακαλέσω τὸν λόγον μου παρὰ τοῦ Μ. Λεμενιέ.

Ἀλλὰ, κατ' αὐτὸν ἀκόμη τὸν χρόνον τῶν ἀμφιβολιῶν καὶ δισταγμῶν μου, συνέβη τι παράδοξον ἐν ἐμοὶ· ἢ ἐν τῇ φαντασίᾳ μου εἰκὼν τῆς μνηστῆς μου, τῆς πάντοτε ἠσυχῆς καὶ τοσοῦτον γλυκειῆς, ἢ μαγεία τῶν ὀφθαλμῶν της, τῶν ὁποίων τὴν ἀγνὴν διαγωγὴν οὐδεμίαν ποτὲ κακὴ σκέψις ἐτάρασσε, ἢ ἠπία καὶ πραιντική ἐπι-

δρασις, ἢν ἐξήσκει ἐπ' ἐμοῦ ὅλη της ἢ μορφῆ καὶ ὁ χαρακτήρ της ἐν γενεῖ, πάντα ταῦτα ἀπεδιώκον ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰς ταρακτικὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος. Μοὶ ἐφάνη ὅτι ἡ ἄλλη — ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἠγάπησα μὲ ὅλην τὴν δυνάμιν τῆς ψυχῆς μου κατὰ τὰ καλλήτερα ἔτη τοῦ βίου μου — ἦτο μία ἀποσπλάνησις τῆς νεότητός μου· καὶ ὅτι αὕτη, τοῦναντίον, ἢ νεάνις αὕτη, τὴν ὁποίαν μόλις ἐγνώριζον καὶ ἤτις μετὰ τοσαύτης ἐμπιστοσύνης ἔθετε τὴν χεῖρά της εἰς τὴν ἰδικήν μου, ἦτο ἡ ἐπανευρεθεῖσα υγεία, τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἀληθὲς αἰσθημα, ἐν ᾧ ἀποροφῶνται καὶ ἐπὶ τέλους καταπραυνοῦνται αἱ ταραχαὶ τῶν βασανισθειῶν καρδιῶν. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἠδύναν ἢ πρὸς αὐτὴν ἀφοσίωσις μου. Μετ' οὐ πολὺ ἠσθάνομην ὅτι ὁσάκις ἡ μνηστῆ μου εὐρίσκετο πλησίον μου, ἢ ἡρεμία καὶ γαλήνη τῆς ψυχῆς της μετεδίδοτο εἰς τὴν ἰδικήν μου ψυχὴν ὡς ἐνεργητικὸν φάρμακον, καὶ ὅτι μὲ ἐβαυκάλα ὡς γλυκώτατον ἄσμα. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι πρότερον ἐπασχόν πυρετὸν καὶ αὕτη μὲ ἰάτρειε θεραπεύουσα με διὰ τῶν ἐλαφρῶν δακτύλων της. Ἐδεδούρησα τὸ παρελθὸν ὡς νεκρὸν — καὶ ἐσιώπησα.

Ὁ πενθερός μου ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις ἠθέλησε νὰ κάμωμεν τὸ ταξιδίον τῶν γάμων εἰς Παρισίους· ἢ θυγάτηρ του· ἀνατραφεῖσα καὶ ἀναπτυχθεῖσα ὡς φυτόν ἐν θερμότητι, δὲν εἶχεν ἰδεῖ τίποτε κατ' ὅλην της τὴν ζωὴν. Διὰ τοῦτο ὁ πενθερός μου ἐπεθύμει νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν ἀνάγκην της περιέργειας, πρὶν ἢ ἡ νεάνις εἰσέλθῃ εἰς τὸν μονότονον οἰκογενειακὸν βίον, τὸν ἐν ταῖς ἐπαρχείαις. Ἡ μνηστῆ μου καὶ ἐγὼ ἐπεθύμομεν μᾶλλον νὰ ἀποδυσώμεν εἰς ἀγνωστὸν τινα σταθμὸν τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ὅπου δὲ ἠδυνάμεθα νὰ περάσωμεν τρεῖς ἢ τέσσαρας ἑβδομάδας μόνοι, οἱ δύο μας, λησιμονοῦντες τὰ πάντα.

Μόλις ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν εὐρισκόμεθα ἐν τῇ μεγαλουπόλει, καὶ ἤρχισαμεν ἤδη νὰ αἰσθανώμεθα ζωηρότερον τὴν ἀνάγκην ταύτην τῆς ἀπομονώσεως· ἐρείναμεν λοιπὸν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κεκλεισμένοι ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, χωρὶς νὰ βλέπωμεν τίποτε, ἀδιαφοροῦντες περὶ τῶν ἔξω θορυβῶν. Ἐγὼ ὅμως ἐξῆλθον μόνος, δύο φορές· τὴν πρώτην φοράν διὰ νὰ ἐπισκεφθῶ ἕνα στενὸν μου φίλον, εἰς τὸν ὅποιον ὅμως ἀφῆκα τὸ ἐπισκεπτήριόν μου, διότι δὲν τὸν εὔρον ἐν τῇ οἰκίᾳ του· τὴν δὲ δευτέραν φοράν, διότι μὲ κατέλαβεν αἰφνιδίως ἡ ἀσυγχώρητος ἐπιθυμία νὰ ἐπανίδω, οὐχὶ τὴν παλαιάν μου ἐρωμένην, ἀλλὰ τὰ μέρη, ὅπου τὴν συνήντων πρότερον, καὶ νῆα ἐκ τῶν φαύλων ἐκείνων ἐντευκτικῶν ἐν Παρισίους, εἰς τὰ ὅποια πρότερον ἐσύχναζα δυστυχῶς πάρα πολὺ, ἢ ὥστε νὰ τὰ λησιμονήσω διὰ παντός. Δὲν δὲ

Η ΑΓΑΡ ΕΝ Τῇ ΕΡΗΜῳ.

Εἰκὼν ὑπὸ Schmutz Baudiss.

προσπαθήσω να εξηγήσω την επιθυμία σου, ήτις δεν ήδύνατο να έχη άλλην αίτιαν ει μη ιδιάζουσαν τινα εις έμέ περιέργειαν έκνευριστικών έντυπώσεων. Καί κατ' άρχάς μόν άντέστην πρὸς τήν επιθυμίαν ταύτην, τής οποίας δύναμιν τήν τυραννικήν δύναμιν έγίνωσκον ήδη έκ πείρας — διότι πολλάκις με περιήγαγε νύκτας όλοκλήρους εις άπομονωμένας και έρήμους συνοικίας και εις τόπους θορυβάδεις, τούς όποιους διηρχόμην άκουσίως, ως υπό άνωτέρας τινός δυνάμεως ώδοούμενος, ως όνειρευόμενος βαρὺ και πνιγηρόν όνειρον, ένφ' ιδέαι άσφαεις και νυγματώδεις εκκλιόντο έν τῷ έγκεφάλῳ μου ως σφαίραι κανονίου έχουσαι τήν επιφάνειαν πλήρη αιχμηρών προεξοχών. — Άλλ' επί τέλους ήναγκάσθην να υπακούσω εις τήν επιθυμίαν ταύτην. Όπως δικαιολογήσω τήν έξοδόν μου, έπλασα δέν ένθυφόμεναι ποίαν ιστορίαν φίλου άσθενούντος και παρακαλούντός με να καθίσω παρὰ τὸ προσκεφάλόν του. Η σύζυγός μου μοι άπήντησεν άμέσως άνευ διαταγῆς και χωρίς ποσῶς να υποπτεύσῃ τὸ ψεύδος μου.

— Πρέπει να πῶς άμέσως... Μη άνησυχῆς δι' έμέ, έγώ θά γράψω ἔς τὸν πατέρα μου, όσο να έπιστρέψῃς.

Η έμπιστοσύνη και εύπιστία της με έκαμε να χαμηλώσω τὰ βλέμματα. Άνεχώρησα λοιπὸν και εισήλθον εις διάφορα καφενεύα σπουδαίων, εις συναυλίαις κ.λ. παντάχῳ εβανέρισκον έξλειψθείσας έντυπώσεις, άνέπνεον τήν όσην πραγματίαν παρελθόντων. Άναμνήσεις άνηγειρόντο, προερχόμεναι πολλάκις έκ μακροτάτων χρονικών άποστάσεων. Ουδένα πόδον ήσανόμην πρὸς τὸ παρελθόν, άλλ' άπεριγράπτως τις μελαγχολία με κατέλαβε, και επέζε τὸ στήθος μου, όλονέν βαρυτέρα, χωρίς όμως έγώ να προσπαθῶ να τήν άποσοβήσω. Τούναντίον, εβρισκόν έν τῇ μελαγχολία ταύτῃ παράδοξόν τινα ήδονήν, νοσηράν τινα ευάρεσκειαν· και μοι συνέβη ν' ακολουθῶ άκουσίως επί μακρόν χρόνον μιαν και τήν ατήν γυναίκα δια μέσου τοῦ πληθους, και άλλοτε να χρονοτριβῶ άνευ λόγου καθήμενος παρὰ τῇ ατή πάντοτε τραπέζῃ έν τῷ καφενεύῳ. — Τήν δευτέραν ὡραν μετά τὸ μεσονύκτιον με άπεπεμφίαν ευγενῶς έκ τινος ζυδοπωλείου, διότι ήτο ή ὡρα να κλείσῃ. Άπεράσισα να έπιστρέψω εις τὸ ξενοδοχεῖον... Η γυναίκα μου μ' έπερίμενε, άνήσυχος ήδη και έχουσα τούς ὀφθαλμούς βεβαρημένους υπό τοῦ ὕπνου.

— Πόσον μακριά μου εβάνησαν αἱ ὡραι μοι εἶπεν ἄρα ως εισήλθον.

Έγώ δέ τῇ εξήγησα, με τρέμουσαν και διακοπτομένην φωνήν, ότι ὁ φίλος μου εβρίσκετο εις χειρίστην κατάστασιν.

Τῇ εβάρηρον, ὁ βίος ἡμῶν εβανήρχισεν ως πρότερον, γλυκύτερος και ήρεμότερος. Δύο ή τρεῖς ήμέρας μετά ταῦτα — εἶχομεν γευματίσῃ τήν ήμέραν εκείνην έν τῷ δωματίῳ μας — ή σύζυγός μου μοι εἶπεν:

— Άν εβάναμε ένα περίπατο, έξω ἔς τούς δρόμους, τί λές;... Οὐ αἰσθανόμεθα άκόμη περισσότερον τήν εβτυχία μας, μέσα ἔς τὸ άγνωστο πλῆθος...

Δέν εἶχα λόγον να τῇ άποποιηθῶ αὐτὸν τὸν περίπατον.

Έξήλθομεν λοιπὸν άνευ ὀρισμένου τέρματος, εις τήν τύχην, με τὸ ψῆχος, προσπιεζόμενοι πρὸς άλλήλους.

Έδεωροῦμεν τούς διαβάτας, σταματώντες άπὰ καιροῦ εις καιρὸν εβπροσθεν τῶν παραδύρων τῶν καταστημάτων.

— Τι ὡραῖος ποῦ εἶνε ὁ περίπατος με συντροφιά! εἶπεν, εἶτα δέ παρατηρήσασα τυφλὸν τινα καθήμενον παρὰ τήν έξώθυραν οικίας τινός και τρέμοντα έκ τοῦ ψύχους με παρεκάλεσε να τὸν ελεήσω. Έπρεπε να ένοχληθῶ δια να εδρω τὸ βαλάντιόν μου και ήμην έτοιμος να προχωρήσω. Άλλ' εκείνη επέμεινε, λέγουσα:

— Ὁ άνθρωπος πρέπει να εἶνε καλός, όταν εἶνε εβτυχής!

— Έγώ δέ παρετήρουν τούς μεγάλους της ὀφθαλμούς λάμποντας δια μέσου τοῦ καλύπτοντος τὸ πρόσωπόν της πέπλου... Αἱ άναμνήσεις αὐται μοι εβανέρχονται μετ' άλγεινῆς ακριβείας, μοι φαίνεται ότι διαβαίνω άκόμη τούς αὐτούς δρόμους, και άκούω τήν φωνήν της, και αἰσθάνομαι τήν χεῖρά της εβστηριγμένην επί τοῦ βραχιονός μου...

— Ποῦ πηγαίνομεν; με ήρώτησε.
— Δέν εἰξεύρω. Ποῦ θέλεις να πάμε;...
— Ἄς εβζακολουθήσωμε τὸν δρόμον μας κατ' εβθειαν... Ὅταν κουρασθῶμε, σταματαίνομε...

... Τοιουτοτρόπως εβθάσαμεν εβπροσθεν τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τῶν Παρισίων (Notre-Dame).

— Θεέ μου, τί ψηλά ποῦ εἶνε! άνέκραξε παρατηρούσα τούς πύργους.

Πράγματι, οἱ δύο πύργοι εβφαίνοντο ως να διετρέπων με τὰς κορυφὰς των τὸν οὐρανόν. Έγώ, ὅστις τούς εἶδα και πρότερον εβκατοντάκις, εβμεινα έκπληκτος έκ τῶν διαστάσεων των. Έχουσα εισέτι τούς ὀφθαλμούς εβτραμμένους πρὸς τὸ ὕψος εκείνο, με ήρώτησε:

— Άνέβηκες ποτέ εκεί επάνω;
— Ὁχι...

Τότε ἄς αναβοῦμε τώρα... θέλεις; Πρέπει να φαίνεται ὅλη ή πόλις απ' εκεί επάνω... Εἶμαι βεβαία ότι θά εἶνε θαυμάσιο τὸ θέαμα!

Έγώ δέν εἶχα τήν παραμικράν ὀρεξιν ν' αναβῶ τὸ τεράστιον εκείνο ὕψος, διότι ήξευρα ότι εἶμαι υποκειμενος εις σκοτοδινίας. Άλλά δέν ὡμολόγησα τοῦτο εις τήν γυναίκα μου. Ηρχίσαμεν λοιπὸν ν' αναβαίνωμεν τήν μεγάλην κλίμακα.

Εἰς τὸ σκότος τοῦ πύργου, ὁσάκις εκουράζετο, εβταμάτα και ήρχιζε να φλυαρῆ ως μικρὸν παιδίον, ως να ήμεθα άνέτως και ήσυχως καθισμένοι παρὰ τήν θερμάστραν έν τῷ δωματίῳ μας. Μεταξὺ άλλων, μοι ὡμολόγησεν ότι εἶχεν άναγνώσῃ άλλοτε, κρυφίως, τήν Notre-Dame de Paris, και με ήρώτησεν αν εβώζετο εισέτι τὸ κελλιον τοῦ Κλαυδίου Φρολλᾶ και ή ελληνική λέξις, ήν εἶχε χαράξῃ επί της πέτρας. Έγώ ήγνόουν τὰς λεπτομερείας ταύτας.

Τέλος εβθάσαμεν εις μιαν γαλερίαν. Πνευστώσα υπό τοῦ καμάτου, εβστηρίχθη εις ένα ρεθῆν τῆς στέγης, έχοντα σχῆμα τέρατος, τοῦ οποίου άκόμη βλέπω τήν ὀστεώδη ράχιν και τὸ εβρέως ήνεωγμένον ρύγχος. Παρετήρει μακράν, εβφ' ὅσον εβζικνεῖτο ή ὄψις της, υπεράνω τῶν γεινιαζόντων οικοδομημάτων, υπεράνω τῶν τετραγώνων συνοικιῶν με τὰς προεξεχούσας καπνοδόχους, πρὸς μεμακρυσμένους ὀρίζοντας ένθα εβφαίνοντο εβπρόντα ὀμιχλώδη σχήματα. Κ' έγώ παρετήρουν ως εκείνη, χωρίς να σκέπτομαι περι οὐδενός πράγματος. Αἰφνῆς εβψιθύρισεν εκείνη, μετά στεναγμοῦ.

— Καυμένη Έσμεράλδα!...

Περιεπολήσαμεν τὸ περίστωρον, ὅπως περισκοπήσωμεν ὅλην τήν πόλιν και τὰ περίχωρα. Η σκηνογραφία ήλλαξεν: από τὸ μέρος τοῦ Βερσῦ, ὁ Σηκουάνας εβφαίνετο εις τινα μέρη λευκόφαιος και λασπώδης έν τῇ σκῆ, σχεδὸν πράσινος εις τὸ φῶς τοῦ ήλιού!... Ὡ! Η καταραμένη εἰκών!...

Πάλιν εβστηρίχθη ή σύζυγός μου εις τὸ κιονώτὸν δρόφρακτον· άλλὰ τήν φορὰν ταύτην παρετήρει υπό τούς πόδας της τὰς έν σχήματι ήμισφίδων άντηρίδας τοῦ περιστώρου, αἵτινες προσεἰλκυον μάλλον τὸ ένδιαφέρον της.

— Πῶς ὀνομάζονται εκείνα; με ήρώτησε δευκνύουσα μοι δια τοῦ δακτύλου τὰς... ήδύνατό τις να εἶπῃ, τὰς πατερίτσας της μητροπόλεως!...

(Έπεται συνέχεια.)

Η ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝῶ ΔΙΕΘΝΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ.

(Μετὰ δύο εἰκόνων.)

Η τῇ προσκλήσει τοῦ Αὐτοκράτορος της Γερμανίας συνελθούσα έν Βερολίνω συνδιάσκεψις εποιήσατο πανηγυρικῶς εναρξιν τῶν εργασιῶν αὐτῆς τῇ 3/15 Μαρτίου έν αὐτῇ εκείνῃ τῇ αἰθούσῃ έν ἡ τῷ 1878 συνεκροτήθη τὸ συνέδριον τοῦ Βερολίνου. Τὰ μετασχόντα της συνδιασκέψεως Κράτη εἰσιν ή Γερμανία, ή Γαλλία, ή Ἄγγλια, ή Αὐστρία και Οὐγγαρία, ή Ἰταλία, ή Ἰσπανία, τὸ Βέλγιον, ή Ἐλβετία, ή Ὀλλανδία, τὸ Λουξεμβούργιον, ή Δανία, ή Σουηδία και Νορβηγία και ή Πορτογαλλία.

Η συνδιάσκεψις διήρκεσεν επί δεκαπενθήμερον, αἱ δέ συνεδριάσεις συνεκροτοῦντο κατ' εκάστην από της δεκάτης π. μ. μέχρι της 5. μετὰ μεσημβρίαν. Πρόεδρος της συνδιασκέψεως εβελέχθη ὁ επί της εμπορίας ὑπουργός της Πρωσσίας κ. Φερλέψ, ὁ έν ὀνόματι τοῦ αὐτοκράτορος επισήμως δεξιοσάμενος τούς αντιπροσώπους τῶν μετασχόντων της συνδιασκέψεως Κρατῶν. Περι τριῶν ζητημάτων ήσυχολήθη ή συνδιάσκεψις, ήτοι περι διακανονίσεως της έν τοῖς μεταλλωρυχείοις και ἰδία τοῖς άνδρακωρυχείοις εργασίας, περι καθορισμοῦ ήμέρας τινός της εβδομάδος και διῆ της Κυριακῆς ως ήμέρας αναπαύσεως και περι διακανονίσεως της εργασίας τῶν γυναικῶν και παιδιῶν. Συμφώνως πρὸς τὰς ζητήματα ταῦτα εβελέχθησαν τρεῖς εβτροπεῖαι, και τῆς μὲν περι τῶν άνδρακωρυχείων πρόεδρος εβγένετο ὁ Χαουχεκάρν, της δέ περι της αναπαύσεως της Κυριακῆς ὁ αρχιεπίσκοπος Βρεσλαβίας πριγκιπ Κόπ, και της περι της εργασίας τῶν γυναικῶν και παιδιῶν ὁ διαπρεπῆς γάλλος πολιτευτής και φιλόσοφος Ἰούλιος Σίμων.

Τὰ συμπεράσματα εις ἃ κατέληξεν ή συνδιάσκεψις και αἵτινα διευτυπώθησαν οὐχι ως υποχρεωτικαί άλλ' ως εὐκταῖα απλῶς μεταρρυθμίσεις συνοψίζονται δια βραχέων ως εξῆς.

Απόκλείονται της έν τοῖς μεταλλωρυχείοις εργασίας εργαταί έχοντες ήλικίαν δεκατεσσάρων ετών και έν ταῖς νοτίας χώρας δάδεκα ετών. Δι' εκείνας τὰς περιστάσεις δι' ἄς οἱ τεχνικοὶ ὅροι εἰσιν ανεπαρκεῖς πρὸς παρεμπόδισην της εβπληθούς επιδράσεως της τοιαύτης εργασίας, εβεφράσθη ή εὐχή ὅπως ελαττωθῇ ὁ χρόνος της εργασίας, αφέθη δ' εκάστῳ τῶν Κρατῶν να κανονίσῃ κατ' ἰδίαν τὰς ἰδιαιτέρας σχετικὰς περιστάσεις εἴτε δια της νομοθεσίας εἴτε δια της διοικήσεως, εἴτε και δια συνεννοήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν μεταλλωρυχείων πρὸς τούς εργατάς. Εὐκταῖον εἰσῆς εβθεωρήθη να χρησιμοποιοθῶσι πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα εις προφύλαξιν της υγείας τῶν μεταλλωρύχων, να ταχθῶσιν υπό τὸν

αὐστηρὸν τοῦ Κράτους εβλεγχον τὰ παντοειδῆ φρυχεία, να διακανονισθῶσι δέ ὅσον εβνεστιν άρμοδιότερον αἱ πρὸς άλλήλους σχέσεις εργατῶν, μηχανικῶν, διευθυντῶν και λουπῶν. Πάντα τὰ Κράτη δέον να βελτιώσωσι και συμπληρώσωσι τούς ὑπάρχοντας δεσμούς, τούς αφορώντας εις τήν κατάστασιν τῶν μεταλλωρύχων και τῶν ένεκα γήρατος, νόσου ή άλλης αιτίας άνικάνων εις εργασιῶν εργατῶν. Αἱ άπεργία δέον να προλαμβάνεται, πρὸς τὸ συμφέρον δέ της βιομηχανίας, ήν αἱ τοιαῦτα άπότομοι διακοπαί συνταράττουσι και ζημιοῦσι, εὐκταῖον εκφράζεται έν περιπτώσει διαφωνίας, οἱ εργαταί και ἰδιοκτῆται φρυχείων να ὑποβάλλωνται εις τήν κρίσιν διαιτησίας.

Εὐχῆ διευτυπώθη ὅπως εις τούς παῖδας, και τὰς γυναίκας και τούς εργατάς έν γενεῖ επιτραπῆ μία ήμέρα της εβδομάδος ως ήμέρα αναπαύσεως, τοιαυτῆ δ' ὀρισθῇ ή Κυριακή. Έξαιρέσεις επιτρέπονται μόνον εις τὰς εργασίας εκείνας, αἵτινες ένεκα τεχνικῶν λόγων άπαιτοῦσι τήν συνεχή παραγωγήν, ή χορηγοῦσιν εις τὸ δημόσιον εἶδη, αν ή παρασκευῆ δέον να γίνηται κατ' εκάστην, και εις τὰς εργασίας εκείνας, αἵτινες ως έκ της φύσεως αὐτῶν δύνανται να τελεσθῶσι μόνον κατ' ὀρισμένας τοῦ ετους εποχάς. Άλλά και έν περιπτώσει τοιούτων εξαιρέσεων δέον εκαστος εργατής να εἶνε ελευθερος κατά πᾶσαν δευτέραν Κυριακήν.

Απαγορευτέα ή κατά τὰς νύκτας εργασία εις τὰς γυναίκας και τὰ κοράσια, ή δέ διάρκεια της εργασίας αὐτῶν δέον να μη υπερβαίνῃ τὰς ένδεκα ὡρας, ὀρισμένης αναπαύλης μίας και ήμισείας ὡρας. Έγγαμοὶ γυναῖκες δύνανται να εργάζωνται μετά τὸν τοκετὸν άλλ' αφ' οἰ παρέλθωσι τέσσαρες εβδομάδες απ' αὐτοῦ.

Εὐκταῖον ν' αποκλείωνται της βιομηχανικῆς εργασίας παῖδες άμφοτέρων τῶν φύλων έχοντες ήλικίαν ήττονα τῶν 12 ετών και έν ταῖς νοτίας χώρας ήττονα τῶν 10 ετών, και να ὑποβάλλωνται έν εκάστῳ Κράτει εις τήν εκπλήρωσιν τῶν περι υποχρεωτικῆς παιδεύσεως νόμων. Ὅμοίως εὐκταῖον ν' απαγορευθῆτι ή νυκτερινή εργασία εις παῖδας μικροτέρους τῶν δεκατεσσάρων ετών ως και εις τούς μέχρι δεκαεξ ετών μείρακας.

Παῖδες μη υπερβάλλοντες τὸ δέκατον τέταρτον ετος δύνανται εις εβζάωρον τὸ πολὺ να ὑποβάλλωνται εργασιῶν μετά διακοπῆς ήμισείας ὡρας. Αποκλείονται οἱ παῖδες πάσης εβπληθούς τῇ υγείᾳ εργασίας, ή λαμβάνονται δι' αὐτούς προσφυῆ προφυλακτικὰ μέτρα. Νεαροὶ εργαταί από 14—16 ετών ήλικίας δυνατόν να εργάζωνται επί δέκα μόνον ὡρας μετά παύσεως μίας και ήμι-

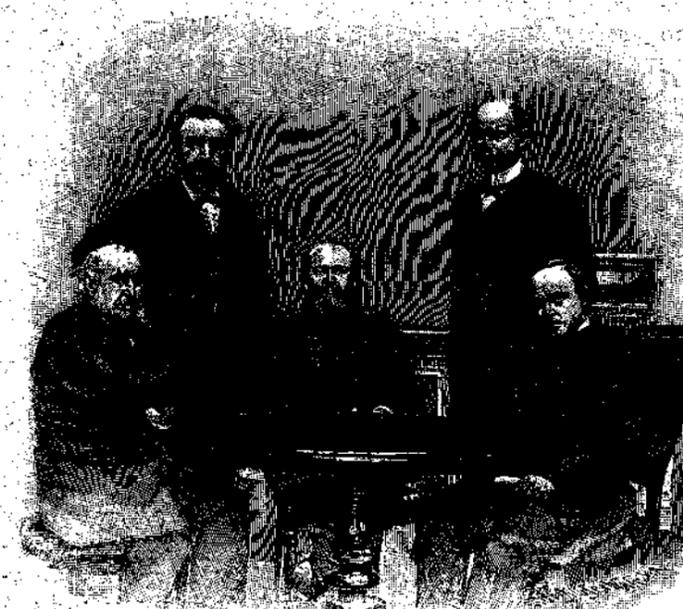
σείας άρας. Εύκτατοι διατυπώνται επίσης περίορισμοί, ως πρὸς τὴν διάρκειαν καὶ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας, καί

ως ἔσται ἀνωφελής. Ὁ βίος τῶν λαῶν, τὸ μέλλον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐξαρτάται ἐκ τῆς τύχης, ἢν οἱ νόμοι ἡμῶν παρασκευάζουσιν εἰς τὰς ἐργατίας καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. Οὐδαμῶς ἀγνοῶ δὲ ἡ τοιαύτη διακανόνισις ἐκ καθαρᾶς οικονομικῆς ἀπόψεως θεωρουμένη μέλλει νὰ συνεπαγάγῃ κατ' ἀνάγκην δυσίας, ἀλλὰ ἐκ τούτου ἀκριβῶς γίνεται κατάδηλον ὅτι ἐν τισὶ ζητήμασι πρέπει νὰ ἐπέλθῃ διεθνῆς τῶν Κρατῶν συνεννόησις.

«Ἡ ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν συνδιάσκεψις τοῦ Βερολίνου καὶ ἂν ὡς μόνον αὐτῆς ἀποτέλεσμα ἐπήνεγκε νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν προσοχὴν τῆς Εὐρώπης τὴν μελέτην τῶν ζητημάτων τούτων, ἅτινα εἶνε ἐκ πάντων τῶν συγχρόνων ζητημάτων τὰ μάλιστα κατεπείγοντα καὶ τὰ σημαντικώτατα, πάλιν πρέπει νὰ ὦμεν εὐχαριστήμενοι. Τούτου ἕνεκα ἴσα ἴσα φρονῶ — ἅς λέγωσι δὲ ὅ,τι θέλουσιν οἱ σκεπτικοὶ — ὅτι ἡ συνδιάσκεψις αὕτη ἐγκαινίζει νέαν ἐποχὴν ἐν τῇ κοινωνικῇ ἱστορίᾳ.»

Περὶ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ἡ τρίτη τάξις, ἡ τῶν ἀστῶν, ἀνέκτησε τὰ δικαιώματά της μετὰ τοῦ βίαιου κλονισμοῦ καὶ τὰς αἰματηρὰς ἀντεκδικήσεις τῆς γαλλικῆς ἐπανάστασεως· οὐδόλως παράδοξον ἂν νῦν ἡ τετάρτη τάξις, ἡ τῶν ἐργατῶν

ζητεῖ ἐπίσης ν' ἀνακτήσῃ τὰ δικαιώματά της· ἂν δὲ ὁ αἰὼν ἡμῶν κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ κατορθώσῃ νὰ λύσῃ

Τὸ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΥΗΣ.

Μεσοκράμβουλος Δρ. Σαουζέκορν, Ἐμπουργὸς Μάγδεβουργ, Ἰούλιος Σίμων, Ἰμπουργὸς τῆς Ἑμπορίας φ. Φερλέφ, Ἀρχιεπίσκοπ. πρίγκηψ Κόπ.

διὰ τοῦς ἐργάτας ἐκείνους ὅστινες ἔχουσιν ἡλικίαν δεκαῆς μέχρις εικοσίν ἐτῶν.

Ποῖα εἶνα ἔσονται τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα τῆς συνδιασκέψεως ταύτης; αἱ γενόμενα συζητήσεις, αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις δὲ μείνωσι θεωρητικαὶ μεταρσιολογίαι ἢ δὲ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τὴν τύχην τῶν μυριάδων ταπεινῶν καὶ δυστυχῶν ἂν ἡ συνδιάσκεψις αὕτη ἐκλήθῃ ν' ἀπομάξῃ, κατὰ τὸν βαρὺν ἰσθμὸν, νὰ καταστειλῇ τὴν θανατηφόρον ἐκ τοῦ ἀμέτρον μόχθου ἐξάντησιν, νὰ προστατεύσῃ τὴν ζωὴν καὶ καταστήσῃ αὐτὴν ἀνδραπικωτέραν;

Περὶ τούτου ἴδου τί ἀποφάνεται ἀνὴρ ἰκανότατος μὲν καθόλου καταλληλότατος δὲ ἰδίᾳ ὡς λιαν ἐνεργὸν μέρος λαβάν ἐν τῇ συνδιασκέψει, ὁ Ἰούλιος Σίμων, ὅστις ὄλον τὸ σφρίγγος τοῦ θαλεροῦ αὐτοῦ γήρατος χρησιμοποιοῖ ὑπὲρ κοινωνικῶν καὶ φιλανθρωπῶν ἔργων, καὶ οὐ τὴν γραφικῶς ὄψιν τῶν λευκῶν τριχῶν περιστεφομένην νοημονεστάτην μορφήν βλέπει ὡς ἀναγνώστῃς ἐν τῇ δημοσιευομένῃ εἰκόνι τοῦ προεδρείου τῆς ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν συνδιασκέψεως.

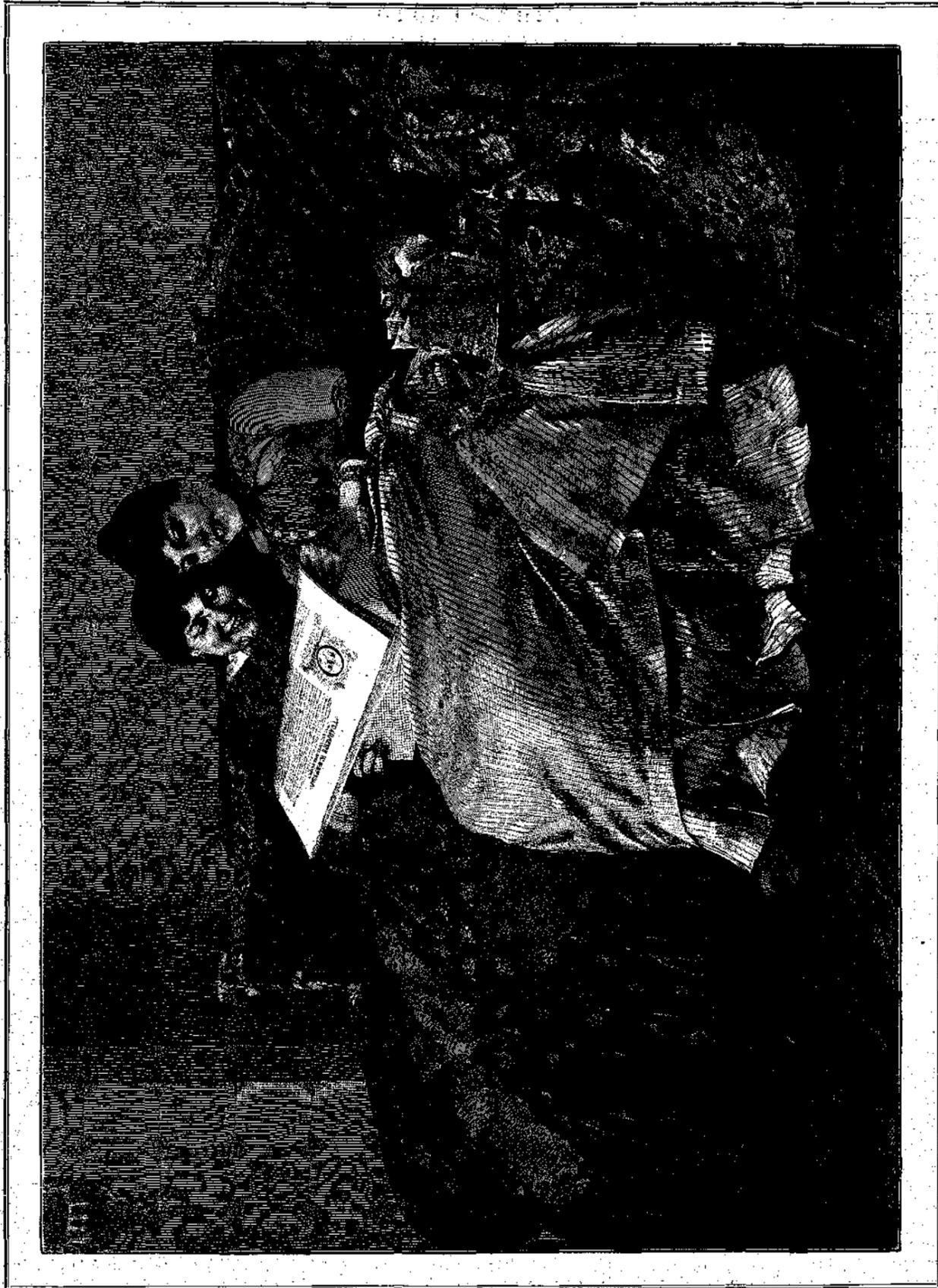
«Ἡ συνδιάσκεψις λέγει ὁ Ἰούλιος Σίμων, δὲν κατέληξε μὲν εἰς ἄμεσον ἀπὸν ἀποτέλεσμα, ἀλλ' οὐδό-

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΗΕΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΥΗΣ.

Σάντο Μαρίας (Ἰσπανίας), Χάβερερ (Λατινίας), φ. Γεράντσεντσιακ (Ούγγαρις), Πελλέ (Γαλλίας), Χαριέ (Βελγίου), Λυδέρ (Γαλλίας), Σαουζέκορν (Πρωσσίας).

ειρηνικῶς καὶ ἀναπαύκτως τὸ μέγα τοῦτο κοινωνικὸν πρόβλημα ἔσται ἀληθῶς μέγας αἰὼν. Κ...

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ. Εἰκὼν ὑπὸ τοῦ ἐλλ. καλλιτέχηνου Γ. Τασκίφιδου.

ΕΑΡΙΝΑ ΚΥΜΑΤΑ.

Μοδιόστρημα υπό IBAN TOTIPLENIEΦ.

(Συνέχεια).

3.

Με μίαν δυνατήν αγωνία κρυσθην έπεσον επ' ατόυ η νεάνις. «Είνε νεκρός! απέθανε! Τώρα λίγο ήτο καθισμένος εδω κ' έμιλούσε μαζί μου — και με μιάς έπεσε και δεν ξανακινήθηκε... Θεέ μου, Θεέ μου, δεν υπάρχει λουκόν βοήθεια πλέον! Και η μητέρα δεν είναι 'ς τ' ό σπεί!... Πανταλέονε, Πανταλέονε! Πού είναι ό Ιατρός!» προσέθηκε η κόρη Ιταλιστί, «δεν έπήγες εις τού γιατρού;»

«Όχι, σινιόρα, δεν έπήγα, αλλά έστειλά τη Λουίζα να τον κάλεση» απεκριθή βραγχάδης φωνή όπισθεν τής θύρας — και εις τού δαμάτιον εισήλθε χωλοάναν μικρόσωμος γέρων, στραβοπόδης, με φόρεμα άνοικτού γαλανού χρώματος με μαύρα κομβία, με πλατύ λευκόν μαντίλιον περι τόν λαμόν, με βραχέας περισκελίδας και με γαλάζιες μάλλινες κάλτσες. Τό εκτέκως μικρόν πρόσωπόν του έγινετό όλως άφανές υπό τού μέγεθος τής πολιώς σιδηρόχρου κόμης του. Καθ' όλας τās διωδόνσεις όρθίως άνακίπτοσα και είτα εις άκτενίστους δέσμας καταιπίττοσα η κόρη ατή παρείχεν εις τήν μορφήν τού γέροντος μεγάλην όμοιότητα προς τσουλοφιασμένην όρνιθα — η δε όμοιότης ατή ήτο τοσοούτω μάλλον έκασωτηή, καθ' όσον υπό τού πυκνόν εκείνο πλήθος τών σιδηροχρόων τριχών οδδέν άλλο ήδόνάτο τις να διακρίνη ει μη αιχμηράν τινα βίνα και σερογύλουσ κυτρίνους όφθαλμούς.

«Η Λουίζα έχει άκόμη νέα δυνατά ποδάρια· έγώ δεν μπορώ πλέον να τρέχω» έξηκολούθησεν ό γέρον Ιταλιστί, ύψάνων συγχρόνως τούς άρθρικούς και με ύψηλά ύποδήματα κεκαλυμμένους πόδας του, «άλλά εδω έφερα λίγο νερό».

Με τούς ίσχνούς, γογγυράδες δακτύλους του έπίεζεν ό γέρον τόν μακρόν λαμόν μιάς φιάλης.

«Άλλ' ό Αιμίλιος ως τόσο πεθαίνει!» άνεκραύησεν η κόρη και έξέτεινε τās χείρας προς τόν Σανίν. «Ό κύριέ μου, δεν είμ πορείτε να μάς φέρετε καμιά βοήθεια;»

«Πρέπει να τού βγάλωμεν αίμα — αυτό είναι άποπληξία» παρητήρησεν ό γέρον, τόν όποιον η νεάνις είχε προσφανήση με τού όνομα Πανταλέονε.

Ει και οδδερμιάν άολότως Ιατρικήν γνώσιν ειχεν ό Σανίν, εγνώριζεν όμως κάλλιστα, ότι δεκαεταετείς παιδες δεν προσβάλλονται υπό άποπληξίας.

«Δέν είναι άποπληξία, αλλά λιποθυμία» είπεν άποστραφείς προς τόν Πανταλέονε. «Έχετε ψήκτρας;»

«Ό γέρον ύψωσε τού μικρόν τού πρόσωπον.

«Τι;»

«Ψήκτρας, Βούρτσες, Bürsten, Broses», είπεν ό Σανίν γερμανιστί και γαλλιστί. «Βούρτσες» επανέλαβε, καθάρων συγχρόνως τού ένδουμά του διά τής χειρός ως διά ψήκτρας.

«Α Βούρτσες! sprazette! Βέβαια έχουμε βούρτσες!»

«Φέρετέ μάς λουιδόν μιά. Θά τού βγάλωμε τά φορέματα και δά τόν τρίψωμεν.»

«Πολύ καλά... beione! Και δεν χρειάζεται να τού βρέξωμε τού κεφάλι με νερό;»

«Τώρα όχι. Πειθ έπατα. Τώρα γρήγορα τας βούρτσες.»

Ό Πανταλέων απέθηκεν επί τού έδάφους τήν φιάλην, άπεμακρόνθη μετά σπουδής και έπέστρεψεν άμέσως φέρων δύο ψήκτρας, μίαν τής κόμης και μίαν τών ένδουμάτων. Μικρός ούλόδριζ κών ήλθε μετ' ατόυ, σαιώνων διαρκώς τήν ούράν του και παρατηρών με περιέργα βλέμματα τόν γέροντα, τόν Σανίν και τήν νεανίδα — ως να ήρώτα τι έσήμαινε όλη ατή η σπουδή και η κίνησις.

Μετά σπουδής έξέδυσεν ό Σανίν τόν νεανίσκον, άφίρσεν από τού λαμού του τού μαντίλιον, άνεδίπλωσε τās χειρίδας τού φορέματός του και ήρχισ, ώπλισμένος με μίαν ψήκτραν, να τού τρίψη με όλας τού τās δυνάμεις τού στήθος και τούς βραχίονας. Μετά τής ατής δραστηριότητος έτριβεν ό Πανταλέων τά σκέλη και τούς πόδας. Η νεάνις έγυγυπέτησε πλησίον του σοφά και κρατούσα με άμφοτέρας τās χείρας τήν κεφαλήν τού αδελφού της παρητήρει ατόν εις τού πρόσωπον άτενώς, χωρίς να μεταστρέψη ούδ' επί στιγμήν τού βλέμμα.

Ό Σανίν έτριβε, και έτριβε και πάλιν έτριβε και — έτριπτεν έντοτε κρυσθην τού βλέμμα προς ατήν: Θεέ μου, πόσον ώραία ήτο!

Είχεν όλιγον τι μεγάλην, αλλά ώραίαν γροσπήν βίνα· τού άνω χείλος έσκιάζετο τοσοούτον έλαφρώς υπό λεπτού χνοώδους ισούλου, ώστε μόλις ήδόνάτο τις να τόν διακρίνη τού πανταχού όμοιον, ύπόλευκον χρώμα του προσώπου της υπέλαμπεν. ως έλεφαντόδοντον η ως γαλακτόχρονον ήλεκρον· η έπαλλάσσουσα σιλιπρόνης τής κόμης της άνεμίμησκε τήν Ιουδιθ τού Άλλόρι έν τή Palazzo Pitti. Και πρό παντός άλλου, όποιοι όφθαλμοί! Όφθαλμοί βαθύραιοι, τών όποιων αι κόραι περιεβάλλοντο υπό μέλανος περιδωριού· έξαίσι, όφθαλμοί — θριαμβέοντες όφθαλμοί — θριαμβεύοντες άκόμη και τήν σειμήν τατήν, καθ' ήν ό φόβος και η όδύνη ήμαύρουν τήν λάμψην των... Άκουσίως έσκέφθη ό Σανίν τήν θαυμασίαν χώραν, ήν πρό μικρού ειχεν έγκαταλείψη... Άλλά και έν Ιταλία οδδέποτε ειχεν ίδη όμοιον τι. Η κόρη άνέπνεε σπανίως και άκανονίστως· ένόμιζες ότι περιέμενε μεθ' έκάστην άναπνοήν, μέχρις ού ό αδελφός της άναλάβη πάλιν τήν άναπνοήν του.

Όλως έξηνητημένος και πνευστιών άνεσκήρτα ό γέρον καθ' έκάστην διά τής ψήκτρας τρίβην και έξέπεμπε κλαυθμάδεις στεναγμούς, οι δε κόρυμβοι τής κόμης του, κάθυγοι υπό τού ιδρώτος, έταλαντεύοντο βαρυκινήτως τήδε κακείσε, — ως βίζαι μεγάλου τινός φυτού άποπληνόμενα υπό τού καταρρέοντος χειμάρου.

«Βγάλετέ του τά ύποδήματα τούλάχιστον» ήτοιμάζετο να είπη ό Σανίν, ότε αφηνής τού σγουρόμαλλον κυνάριον, ταραχθέν ίσως εκ τού άσυνήθους τής όλης σκηνης, έστηρίχθη επί τών προσδίων ποδών και ήρχισε να όλακφή.

«Ταρτάλια — κανάλια!» είπε σφιγγων τούς όδόντας ό γέρον...

Άλλά τήν στιγμήν τατήν μετεβλήθη τού πρόσωπον της νεανίδος. Αι όφρυς ατής άναρρώδησαν, οι όφθαλμοί της έγειναν έτι μεγαλύτεροι και ήρχισαν να λάμπωσιν εκ τής χαρής...

Ό Σανίν παρητήρησε τόν καιδα... 'Επί τού προσώπου του έφάνη έλαφρόν έρύθημα· αι βλεφαρίδες του έκινούντο· τά περσύνια τής μίνος έτρεμον. 'Ηρχισε να άναπνήη πάλιν διά μέσου τών συνεσοφγμένων όδόντων; μετ' όλιγον άνέπεμπε στεναγμόν...

«Αιμίλιε!» έφώναζεν η κόρη, «Emilio mio!»

Ό Αιμίλιος ήνέωξε βραδέως τούς μεγάλους και μέλανας όφθαλμούς του. Τά βλέμματά του έπλανώοντο είσέτι εις τού κενόν, αλλά μετ' όλιγον ήρχισαν άσθενώς να μειδιώσιν. Τό αυτό άσθενές μειδίωμα έπλανώατο και επί τών άχρών χειλέων του. Μετά μικρόν έκίνησε τήν χείρα, ήτις έκρέματο προς τού έδαφος, και μετά κόπου έθηκεν ατήν επί τού στήθους.

«Emilio!» επανέλαβεν η νεάνις και έσηκώθη.

Τό πρόσωπόν της είχε τοσοούτον όξειαν, ζωηράν έκφρασιν ώστε ένόμιζε τις ότι έληγοίσε να έκραγή η εις δάκρυα η εις γέλατα.

«Αιμίλιε! Αιμίλιε! τι σημαίνει αυτό τού «Αιμίλιε!» ήκούσθη εκ τού παρακειμένου δωματίου και με ταχέα βήματα εισήλθε μιά κυρία κομφώς ένδεδυμένη, έχουσα κόμην άργυρόχρονον και μελαγχροινόν τού χρώμα του προσώπου, και ακολουθουμένη υπό τινος άνδρός, έρκετά ήλικωμένου. Όπισθεν δε τού κυρίου τούτου, υπέρ τόν ώμόν του έφάνη άνακίπτοσα η κεφαλή μιάς ύπηρετριάς.

Η νεάνις έσπευσεν άμέσως προς τούς εισελθόντας.

«Εσώθη, μητέρα, είναι ζωντανός!» άνεφώνησε περιχαρής και έσφιγγε σπασμοδικώς εις τās άγκάλας της τήν κυρίαν...

«Άλλά, προς Θεού, τι συνέβη;» επανέλαβεν ατή. «Τώρα κάδας έρχόμενον 'ς τού σπεί, άπάντησα τήν έξοχότητά του και τήν Λουίζαν...»

Ένώ η νεάνις ήρχισε να διηγηθή τά συμβάντα, ό Ιατρός έπλησίασε προς τόν άσθενή, όστις όλονέν περισσότερον συνήρχετο εις έαυτόν και έξηκολούθει είσέτι να μειδιώ — ως αν ει ήχόνετο διότι προξένησε τοσαύτην ταραχήν.

«Ός βλέπω, τόν έτριψατε με ψήκτρας» είπεν ό Ιατρός, άποστραφείς προς τόν Σανίν και τόν Πανταλέονε «'Εκάμετε πολύ καλά... Η ιδέα σας ήτον έξαίρετος... Άς ίδωμεν τώρα, τι ύπολείπεται είσέτι να πράξωμεν...»

Ό Ιατρός έξήτασε τόν σφυγμόν τού νεανίσκου.

«Χμ! Δείξτε μου τή γλώσσα σας!» Η κυρία έκλινε πλήρης άνησυχίας προς τόν νιόν της. Ό παίς έμειδισεν έτι έλευθερότερον, ύψωσε τά βλέμματα προς ατήν και ήνυδράσεν...

Ό Σανίν έδεώρησεν ήδη περιτήν τήν περαιτέρα παρουσίαν του, και ήθέλησε ν' άπουρηθή εις τού ζαχαροπλαστειον. Άλλά μόλις έλαβε καιρόν να θέση τήν χείρα εις τήν λαβήν τής θύρας, ότε αφηνής η νεάνις παρουσιάσθη ένάπιόν του και τόν έσταμάτησε.

«Φεύγετε;» ήρώτησε παρατηρούσα ατόν φιλοφρόνως εις τούς όφθαλμούς. «Δέν θέλω να σας έμποδίσω, πρέπει όμως να μου ύποσχεθήτε, ότι δά επιστρέψετε έξ άπαντος άπόψε. Σας χρεωστούμεν τόσην ευγνωμοσύνην!... Έσώσατε ίσως τήν ζωήν τού αδελφού μου... Έπιθυμούμεν πολύ να σας έδχαριστήσωμεν — η μητέρα επίσης. Πρέπει να μάς διηγηθήτε, ποιος είσθε και να λάβετε μέρος εις τήν χαράν μας...»

«Άλλ' άπόψε άκριβώς άναχωρώ διά τού Βερολίνου» απήντησε ψελλίζων ό Σανίν.

«Έως ότου ν' άναχωρήσετε, δά έχετε άρκετόν καιρόν» υπέλαβε μετά ζωηρότητος η κόρη. «Επιστρέψατε εις μίαν ώραν, να πάρετε μιά σοκολάτα μαζί μας. Μου τού ύπόσχεσθε; πρέπει τώρα να επιστρέψω 'ς τόν αδελφόν μου. Λουιδόν δά έλθετε χωρίς άλλο;»

Τι έμπορούσε να κάμη ό Σανίν;

«Θά έλθω», απεκριθή.

Η ώραία νεάνις τή έδωλε ταχέως τήν χείρα και απήλθε όρμαία. Μετά μίαν στιγμήν ό Σανίν εύρίσκετο έξω εις τήν οδόν.

4.

Ότε ό Σανίν μετά μίαν και ήμισίαν ώραν επανήλθεν εις τού ζαχαροπλαστειον τού Ροσέλλη, υπεδέχθησαν ατόν ως να ήτο μέλος τής οικογενείας. Ό Αιμίλιος έκάθητο εις τόν ατόν σοφόν, όπου τόν ειχον τρίψη με ψήκτρας. Ό Ιατρός άναχωρών τήν διώρισην Ιατρικόν τι και διάταζε να τόν προφυλάττωσιν έμμελώς από πάσαν ισχυράν ψυχικήν ταραχήν, λέγων ότι ό παίς έχει λιαν νευρικήν κρίσιν και μεγάλην όσην εις καρδιακά νοσήματα. Και πρότερον έπασχεν ό Αιμίλιος λιποθυμίας, άλλ' οδδέποτε η προσβολή ύπήρξε τοσοούτον σφοδρά και τοσοούτον διαρκής ως τήν φοράν τατήν. Άλλως ό Ιατρός άπεφάνθη ότι οδδεις πλέον κίνδυνος ύπάρχει.

Ό Αιμίλιος ήτο έντετυλιγμένος έντός μεγάλου τινός νυκτερινού έπενδύματος, όπως ήρμοζεν εις άνδραπον εδριακόμενον έν άναρρώσει. Η μητήρ του ειχε δέση περι τόν λαμόν του μάλλινον μαντίλιόν κωανού χρώματος. Άλλ' ό άσθενής έφαινετο περιχαρής, εδιδάετος ως έν χαρμοσύνη τινί εορτή, έτι δε και πάντες οι περι ατόν ήσαν φαιδροί και εδύμοι, και η όψις των ειχε τι τού πανηγυρικόν και χαρμόσονον. 'Επί τίνος στογγύλης τραπέζης πλησίον τού σοφά, κεκαλυμμένης με λευκόν και καθαρόν τραπεζομάντιλιον, ήτο τοποθετημένον μέγα τι άγγειον εκ πορσελλάνης, πλήρες εσωδιαζοφης σοκολάτας· περι ατόν δε ίσαντο κυάδια, φιάλα με σφρόσια, πινάκια με δίπυρα και έτρον· ως και άνθη εύρίσκοινο έκεί. 'Επί δύο άργυρών λυχνιών άρχαϊκού στυμού ήσαν άνημμένοι έξ κήρινοι λαμπάδες. 'Από τού έν μέρος τού σοφά προέτεινε τούς μαλακούς βραχιονάς της μιά πολυτώννα a la Voltaire — εις τήν όποιαν ό Σανίν παρεκλήθη να καθίση.

Πάντες οι κάτοικοι τού ζαχαροπλαστείου, μετά τών όποιων εγνώρισθη τήν ήμέραν τατήν, εύρίσκοινο παρόντες, ως και ό σκύλος Ταρτάλια και ό γάτος. Όλοι έφαινοντο ότι ήσαν άρρητως εύτυχείς: τού κυνάριον μάλιστα έπαρνώετο εκ τής κολλής εδχαριστήσεως· μόνον ό γάτος ήτο είσέτι άνησυχολήμένος με τήν τοαλλέταν του και έξηκολούθει συγχρόνως ν' άνοιγοκλείη τούς όφθαλμούς.

Ό Σανίν ήναγκάσθη να διηγηθή, ποιος ήτο, πόθεν ήρχετο και πώς άνωμάζετο. Ότε είπεν, ότι ήτο Ρώσος, παρητήρησαν ατόν αι δύο κυρία μετά θαυμασμό, άνέπεμψαν μάλιστα έλαφράν τινα κρυσθην έκκληξέως, και συγχρόνως άπεφάνθησαν άμφοτέραι, ότι ήμλει θαυμάσια τήν γερμανικήν· προσέθηκαν δε ότι αν προτιμή να ήμλει γαλλιστί, ήδόνετο άμέσως να κάμη χρήσιν τής γλώσσης ταύτης, καθότι και ατται ένδούν και ήμλουγ ατήν μετ' εδχερείας.

Ό Σανίν άμέσως έπαφελήθη τήν άδειάν των. «Σανίν! Σανίν!» Αι κυρία δέν ήδόνετο να φαντασώσιν, ότι ύπήρχεν όνομα Ρωσικών τοσοούτον εύκρότερον. Και τού βαπτιστικόν του όνομα «Δημήτρις» ήχει λιαν εδχαρέστας εις τās άκοάς των. Η πρεσβυτέρα κυρία διηγήθη, ότι κατά τήν νεότητά της ειχεν άκούση ποτέ Ιταλικόν τι μελόδωρα, τού όποιον άνωμάζετο «Demetrio e Polibio» — άλλα τού όνομα «Δημήτρις» τή έφαινετο εύχρότερον η τού «Demetrio».

Τουιοιούτρόπως συνδιελέγοντο έτι μίαν περίσιν ώραν. Μετά ταύτα άνεκοίνωσαν εις ατόν αι κυρία όλας τās λεπτομερείας τού βίου των. Τόν λόγον ειχε κατέ τού πλείστον μέρος η μητήρ, η γηραιά κυρία με τήν άργυρόχρονον κόμην. Ό Σανίν ήραθε παρ' ατής, ότι άνωμάζετο 'Ελεονώρα Ροσέλλη και ότι ήτο η χήρα τού Ιωάννου Βαπτιστού Ροσέλλη (Giovanni Battista Roselli), όστις πρό εικοσιπενταετίας ειχεν έγκατασταθή έν Φραγκοφόρη ως ζαχαροπλαστής· προσέτι δε ότι ό Τζιοβάννι Μπατιστία ειχε γεννηθή έν Vicenza και ήτο λαμπρός μεν άνδραπος, άλλα όλιγον ευερέδιστος και άκατητικός, έτι δε και δημοκρατικός.

Κατά τούς λόγους τούτους η κυρία Ροσέλλη έδειξε διά τού δακτύλου έλαιογραφίαν τινά, προσηρημένην εις τόν τοίχον υπεράνω τού σοφά. Όφειλέ τις να παραέχθη ότι ό καλλιτέχνης — φασάτης «δημοκρατικός», ως παρητήρησε στενάζουσα η κυρία Ροσέλλη — δεν κατάρφωσε να έπιτύχη τήν όμοιότητα, διότι έν τή έλαιογραφία ό μακαρίτης Τζιοβάννης Μπατιστίας άμοιάζεν άπαράλλακτα προς άγιον ήρωήν — περί που προς τόν Ρινάλδον Ρινάλδινην!

Ός προς τήν κυρίαν Ροσέλλη, ατή ειχε γεννηθή «εις τήν ώραίαν πόλιν Πάδουαν, όπου εύρίσκεται ό θαυμάσιος εκείνος όδλος, ό ζωγραφηθείς υπό τού άδανάιου Correggio!» Άλλ' ως εκ τής μακράς ατής έν Γερμανία διαμονής ειχε γείνη σχεδόν έντελώς Γερμανίς. Είτα δε, μετά θλίψεως σείουσα τήν κεφαλήν, προσέθηκεν ότι τώρα τής έμεινε μόνον ατή η θυγατέρα και ατόν ό υιός (και έδειξεν ατόνεις άλληλοδιαδόχως διά τού δακτύλου), και ότι η θυγάτηρ της όνομάζεται Τζέμμα ό δε υιός Αιμίλιος· ότι ήσαν πολύ πρόνυμα παιδιά και τήν ύπακούουν — πρό πάντων ό Αιμίλιος... («Κ' έγώ δέν σε ύπακούω μητέρα» δέκοψεν ατήν η θυγάτηρ. — «Άχ και σό είσαι δημοκρατική!» απήντησεν η μητήρ)· ότι αι έργασια τού ζαχαροπλαστείου δέν έπήγγιναν φυσικά τόσον καλά όσον διε ξη ή σέζυγός της, όστις εις τού είδος του ήτο μοναδικός... (Un grand uomo!) έφώναζεν ό Πανταλέονε με σκυδωράπων πρόσωπον)· και ότι μόλα ταύτα ειχον δέξα τή Θεφ τά προς ζωήν άναγκαία.

5.

Η Τζέμμα ήκροάτο — ότε μεν μειδιώσα, ότε δε στενάζουσα, και άλλοτε μεν κωπώσα έλαφρώς τήν μητέρα επί τού φρον, άλλοτε δε άπειλούσα ατήν διά τού δακτύλου και από καιρού εις καιρόν σερέφουσα τού βλέμμα προς τόν Σανίν. Τέλος έσηκώθη, ένγκλιόσθη τήν μητέρα της και τήν ήσπέσθη εις τόν λαμόν. Η μητήρ έγέλασε και έξέβαλε μάλιστα έλαφράν κρυσθην.

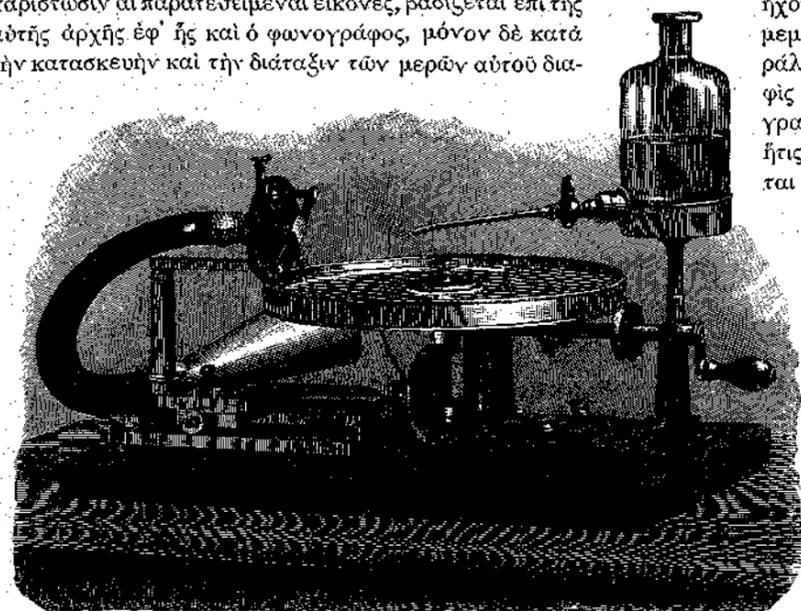
Και ό Πανταλέονε φασάτως έκαμε στενοτέραν γνωριμίαν με τόν Σανίν, έξ ής άνεκαλύθη ότι έχρημάτισε πρότερον σοιδός τού θεάτρου, και μάλιστα ως βαρόντος, κατέλιπεν όμως τού θεατρικόν του στάδιον και ήδη έξη έν τή οικογενεία Ροσέλλη; μέρος μεν ως ύπηρετης μέρος δε ως οικιακός φίλος. Καίτοι επί μακρόν χρόνον διέτριβεν έν Γερμανία, άπέκτη εν όμως λιαν έλλιπεις γνώσεις τής γλώσσης· και άκριβώς ειπείν, εις τά γερμανικά ειχε φθάση μόνον έως εις τās ύβριστικές λέξεις, τās όποιας όμως διέστρεφεν άνηλεώς. «Ferrofiucto spiccehubbio» προσηγήρευε πάντα σχεδόν Γερμανόν. 'Αφ' έτέρου όμως ήμλει πολύ ώραία Ιταλικά — διότι ειχε γεννηθή εις τήν Σινιγάλια, όπου ήμλεται η «lingua toscana in bocca romana».

Ό Αιμίλιος έπαίξε προφανώς πρόσωπον Συβαρίτου και παρεδόθη εις τās εύάρεστα συναισθήματα άνθρώπου, όστις άναλαμβάνει εκ τίνος άσθενείας η πρό μικρού έπιφυγε σοβαρόν τινα κίνδυνον. Άλλως ήδόνάτο τις εδκόλως να παρατηρήση, ότι πάντες έν τή οικία τόν μετεχειρίζοντο μετ' ύπερβολικής στοργής και τρυφερότητος. 'Αφού ήχχαρισήσε τόν Σανίν λιαν άισχυνηλώς, άμείρωσεν όλην του σχεδόν τήν προσοχήν εις τās σφρόσια και τά γλυκίσματα.

(Έστειται συνέχεια.)

ΤΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟΝ.

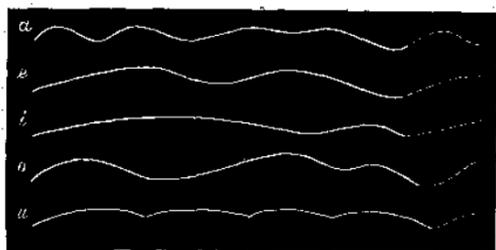
ΕΤΑ τὸν φωνογράφον τοῦ Ἐδισον, ἐφευρέθησαν ἐν Ἀμερικῇ καὶ δύο ἄλλαι φωνογραφικαὶ συσκευαί, τὸ γραφόφωνον τοῦ Taintor καὶ τὸ γραμμόφωνον τοῦ Γερμανοῦ Ἐμίλ Berliner, ὅπερ ἐσχάτως ἐξετέθη καὶ ἐν Βερολίνῳ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐφεύρημα, ὅπερ παριστᾷσιν αἰ παραπεποιημένα εἰκόνες, βασίζεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς ἐφ' ἧς καὶ ὁ φωνογράφος, μόνον δὲ κατὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν διάταξιν τῶν μερῶν αὐτοῦ δια-

Ἀρ. I.

φέρει τῆς μηχανῆς τοῦ Ἐδισον. Ὡς διὰ μακροτέρων ἐξηγήσασμεν ἐν τοῖς ἀρθροῖς τῶν ἀρ. 21—23 Τομ. Ε' τῆς Κλειοῦς, ὁ φωνογράφος μεταβιβάζει καὶ μονιμοποιεῖ τὰ ἡχητικὰ κύματα ἐπὶ κυλίνδρων κεκαλυμμένων διὰ παρεσκευασμένου κηροῦ, ἢ δὲ ἀναπαραγωγῆ τῶν ἡχῶν γίνεται διὰ τῶν αὐτῶν κυλίνδρων. Ὁ Berliner κατασκεύασεν ἰδιαιτέραν συσκευὴν πρὸς εἰσδοχὴν τοῦ ἡχοῦ, ἧτις μεταβιβάζει καὶ μονιμοποιεῖ τὰ ἡχηρὰ κύματα ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας μιᾶς στρογγύλης μεταλλίνης πλακῶς, ἧτις

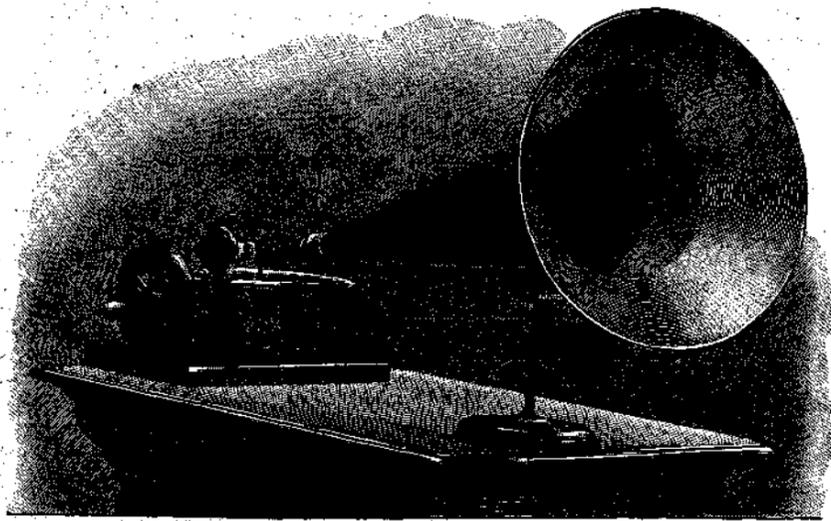
καλύπτεται πρότερον μὲ λεπτότατον στρώμα κηροῦ, παρέχον ἐλαχίστην ἀντίστασιν εἰς τὴν γραφίδα. Ἡ ὑπ' ἀρ. I εἰκὼν παριστᾷ τὴν συσκευὴν ταύτην. Πρὸς τ' ἀριστερὰ φαίνεται τὸ ἐν σχήματι χωνίου κέρας, ὅπερ εἰσδέχεται ἀμέσως τοὺς φωνογραφηθσομένους ἡχοὺς. Οἱ ἡχοὶ οὗτοι θέτουσιν εἰς τρομώδη κίνησιν τὴν μεμβράναν καὶ μετ' αὐτῆς τὴν γραφίδα, ἀπαράλλακτα ὅπως ἐν τῷ φωνογράφῳ. Ἡ γραφίς καθ' ἑκάστην δόνησιν χαράσσει ἀναλόγους γραμμὰς ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῆς πλακῶς, ἧτις δι' ἐπὶ τούτῳ μηχανισμοῦ περιστρέφεται βραδέως περὶ τὸ κέντρον τῆς. Αἱ γραμμαὶ αὗται, αἵτινες κατ' ἀρχὰς εἶναι μολὶς ὀραταί, καθίστανται διὰ χημικῆς τινος ἀναλύσεως (χρωμακοῦ ὀξέος) βαθεῖαι καὶ ἀνεξάλειπτοι, οὕτως ὥστε ἡ γραφὴ ἐπὶ τῶν πλακῶν δυσκόλως δύναται νὰ βλαβῆ. Ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. II εἰκόνι παριστᾶνται αἱ γραμμαὶ, ἅς παράγουσιν ἐπὶ τῆς πλακῶς οἱ διάφοροι φθόγγοι α, ε, ι, ο, ου. Αἱ διὰ τοῦ φωνογράμμου γεγραμμένα πλάκες ἔχουσιν αὐτὸ τὸ προτέρημα, ὅτι δύναται καὶ δι' ἄλλων μέσων εὐκόλως νὰ πολλαπλασιασθῶσι, τοῦδ' ὅπερ ὁμοίως εἶνε συγχρόνως καὶ ἐλάτ-

Ἀρ. II.

τωμα ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῆς ἀσφαλείας, καθότι δύναται εὐκόλως καὶ νὰ παραχαραχθῶσιν.

Ἡ εἰκὼν III παριστᾷ τὴν ἑτέραν συσκευὴν, ἧτις χρησιμεύει πρὸς ἀναπαραγωγὴν τῶν ἤδη φωνογραφημένων ἡχῶν. Ἡ ἀναπαραγωγὴ γίνεται ἀπαράλλακτως ὅπως ἐν τῷ φωνογράφῳ ἡ γραφίς ἀκολουθοῦσα τὰς ἐγκεχαραγμένας γραμμὰς θέτει τὴν μεμβράναν εἰς τρομώδη κίνησιν, ἧτις ἀκοῦεται ὡς ὁ ἀρχικὸς ἡχος. Τὸ μόνον ἰδιαιτέρας προσοχῆς ἄξιον ἐν τῷ γραμμόφωνῳ εἶναι ἡ εὐρεία καὶ μεγάλη σάλπιγξ, ἧτις αὐξάνει τὴν ἔντασιν τῶν ἡχῶν.

Ἀρ. III.

ΤΟ ΚΡΥΦΟ.

Ἐ τὸν ἀσημένιον τῆς καρβῆς κεντῆ ἢ μαυρομάτια ἢ κόρη μιὰ καρδιά
Κι ἀστράφτει τὸ βελόνι τῆς ἑς τὰ δάχτυλα τ' ἀφράτα ἑς τὴν κάθε βελονιά.

Συὰ κι' ἀντίκρου τῆς ἐγὼ μὲ πόνο τῆς διαβάζω τραγοῦδι ερωτικά
Κι αὐτὴ τὰ μάτια τῆς κρυφὰ σηκώνει ὅταν στεναῖζω, ἑς τὰ λόγια τὰ γλυκά.

Ἄνταποκρίνονται ἡ ματιαὶς ἑς τὴν κάθε κενταξιά μας ἄλλ' ἀπ' τοὺς δυὸ κανεὶς
δὲν λέει τὸν πόνο τὸν κρυφὸ ποῦ βόσκει ἑς τὴν καρδιά μας τὸν πόνο τῆς ψυχῆς.

Ἐξαφνα ἐκείνη ὅαν πουλι πετᾷ ἑς τὴν ἀγκαλιά μου καὶ πρὶν νὰ τῆς τὸ πῶ
ἴκου μοῦ λέγει τὸ κρυφὸ ποῦ ἔχω ἑς τὴν καρδιά μου «ψυχὴ μου σ' ἀγαπᾷ».

Ἐν Ζακύνθῳ.

Δ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

1. ΛΕΟΝ ΦΟΝ ΚΑΠΡΙΒΙ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 17).
2. Η ΑΓΑΡ ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ. Εἰκὼν ὑπὸ Schmutz Baudiss (ἐν σελ. 21). Ἐν τῷ μέσῳ γῆς ἐρήμου καὶ ἀβάτου καὶ ἀνύδρου ζένοι καὶ πλάνητες περιεφέροντο ἐπὶ τῆς πεπρακτωμένης ἄμμου φιλόστοργος μήτηρ μετὰ τοῦ νεαροῦ αὐτῆς τέκνου. Σάρρα ἡ σύζυγος τοῦ Ἀβραὰμ ἐξεδίωξεν ἐκ τῆς γῆς Χαναάν τὴν δούλην αὐτῆς Ἀγάρ, διότι Ἰσμαὴλ, ὁ υἱὸς αὐτῆς, ἐχλεύασέ ποτε τὸν μονογενῆ ἐκείνης υἱὸν Ἰσαάκ· κατ' ἰδοῦ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πληκτικοῦ καύσανος τῆς ἐρήμου Βαρσαβὰ περιπλανῶνται ἀπέλπιδες Ἀγάρ καὶ Ἰσμαὴλ, ἀγνοοῦντες πόθεν ἐρχονται, καὶ ποῦ κατευθύνονται. Ἡ ἐρημος πρὸ αὐτῶν ὡς ἀπέραντον πεδῖον ἄμμου καθ' ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀριζήσαντος ἐξαπλοῦται· ὁ παρομοιωδὴς καύσων τῶν μερῶν ἐκείνων παρομοιωδέστερος εἶνε ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ἀπερρόφησε καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ ὕδατος, μεθ' οὗ ἐφωδίασεν αὐτοὺς ὁ Ἀβραὰμ πρὸ τῆς ἀπαισίῳ ἀναχωρήσεως. Κλαίει ὁ Ἰσμαὴλ, διότι ἀπέκαμε πλέον ἐκ τῆς ὁδοπορίας· κραυγάζει ἐξ ἀελπισμοῦ, διότι ἡ δίψα κατεσθίει τὰ σπλάγγνα αὐτοῦ· ἡ ἀγωνία τῆς μητρὸς εἶνε ἀνέκφραστος, διότι τὸ τέκνον αὐτῆς ἐτοιμοθάνατον, ὡς ἰχθὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀσπαίρει· ὁ Ἰσμαὴλ πίπτει λιπόθυμος ἐπὶ τῆς πυρᾶς τῆς ἄμμου, ἡ Ἀγάρ ἐναγκαλιζέται αὐτὸν εἰς τὰς τρεμοῦσας αὐτῆς χεῖρας· ἀλλὰ μάτην· οὐδαμῶδες ἐλπίς, πανταχοῦ δὲ ἀπόγνωσις· μὴ δυναμένη νὰ βλέπῃ ἰδίῳις ὄμμασι τὸ σπαρακτικὸν τέλος τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, ἐγκαταλείπει αὐτὸν ὑπὸ τὴν σκιάν δένδρου, καὶ ἀπέρχεται ἀπεγνωσμένη εἰς τὰς ἐκτάσεις τῆς ἐρήμου, ὅπως μὴ ἀκοῦῃ τὰς κραυγὰς τοῦ ψυχορραγοῦντος αὐτῆς τέκνου. Ἀνδρῶπιος ποδὸς δὲν ἐπάτησε τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ αἱ κραυγαὶ τοῦ Ἰσμαὴλ δὲν εὐρίσκουσιν ἀνθρωπίνην καρδίαν νὰ ἀντηχήσασιν· τὰ ἄγρια θηρία εἶνε μάρτυρες τῆς ἀγωνίας τοῦ Ἰσμαὴλ, ἢ δὲ λάλος ἡχὸς ἀκούει ἀναισθητός, καὶ ἐπαναλαμβάνει τοὺς στεναγμούς, καὶ διαδίδει ἐπανειλημμένως ἐπὶ τῶν περὶ τῶν τῶν τεσσάρων ἀνέμων τὰς πενθιμούς οἰμωγὰς τοῦ παιδίου. Ἄλλ' ὑπεράνω τῆς τραγικῆς ταύτης σκηνῆς ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς ἐφορεῖται, καὶ

ἀόρατον οὐς δίδει ἀκρόασιν εἰς τοὺς πόνους τοῦ παιδίου καὶ εἰς τοὺς κοπετοὺς τῆς μητρὸς, καὶ ἀρωγὸς χεῖρ παρῆχει βοήθειαν εἰς τὰ πάσχοντα πλάσματα. Εἶνε ὁ ἀγῆρωος πατήρ τῶν παχῶν καὶ τῶν ζένων, ὁ πρόθυμος παρήγορος τῶν δυστυχούντων καὶ θλιβομένων. Αὐτὸς τῆς Δεβάρρας τὴν χεῖρα κατ' Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς ἐξώπλισεν, αὐτὸς τοῦ Δαβὶδ τὴν σφενδόνην κατὰ τοῦ Γολιάθ διηθύνεν, αὐτὸς τὸν Ἰωνᾶν ἐκ τῆς κοιτίας τοῦ κήτους ἀπέσπασεν, αὐτὸς τὸν Δανιὴλ ἐκ τοῦ στόματος τῶν λεόντων ἀπῆλλαξε, αὐτὸς διευθύνει τὰς τύχας τῶν ἰσχυρῶν καὶ βασιλευόντων, αὐτὸς προστατεύει ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὰ ἀπροστάτευτα ὄντα. Ἄγγελος Κυρίου κατέρχεται ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν Ἀγάρ, καὶ δείκνυσιν αὐτῇ παρακείμενον ἀγνωστον φρέαρ, καὶ τρέχει ἡ Ἀγάρ, καὶ ἀναζωογονεῖ τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ οὕτως ἐσώθη ὁ Ἰσμαὴλ, καὶ προώριστο νὰ γίνῃ ὁ γενάρχης τῶν Ἀράβων.

3. ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΟΝ ΕΡΓΑΤΟΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΥΕΩΣ (ἐν σελ. 24).
4. ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΥΕΩΣ (ἐν σελ. 24).
5. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ. Εἰκὼν ὑπὸ τοῦ ἐλλ. καλλιτέχνου Γ. Ἰακωβίδου (ἐν σελ. 25). Ὅποιαν ἐνδόμωχον εὐχαρίστησιν, ὅποιαν ἱκανοποίησιν θὰ ἠσθάνετο ὁ συγγραφεὺς τοῦ κωμικοῦ διηγήματος, μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁποίου εἶναι ἀπασχολημένοι αἱ δύο νεάνιδες, ἀν ἔβλεπε τὴν φαυροτάτην ἔκφρασιν τῶν χαριστάτων αὐτῶν προσώπων, ἀν ἔβλεπε τὴν ζωντανὴν ἐντύπωσιν, ἢν ἐμποιεῖ τὸ ἔργον του εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀναγνωστῶν του. Βεβαίως τὸ ἔργον του εἶνε λιαν ἐπιτυχές, διότι καὶ αὐτὴ ἡ σοβαρωτέρα διανοίγει τὰ χεῖλη εἰς γέλωτα ἐγκάρδιον, ὅσον προκαλεῖ μόνῃ τῇ εὐφροσύνῃ. Ἀλλὰ πολὺ μεγαλητέρα εἶνε ἡ ἐπιτυχία τοῦ Ἑλληνικοῦ καλλιτέχνου, ὅστις κατάρθωσε διὰ τοῦ χρωστήρος νὰ παραστήσῃ τοσοῦτον ἀπαραμίλλως φυσικὴν καὶ αὐτόχρημα ζωντανὴν τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην.
6. ΤΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟΝ, μετὰ τριῶν εἰκόνων (ἐν σελ. 28).

Νέα πόλις ἐν Ἀμερικῇ. Ἐν Νέῃ Ὑόρκῃ συνεστήθη μετοχικὴ ἑταιρεία μὲ κεφάλαιον 2500000 δολλαρίων πρὸς ἰδρύσιν νέας πόλεως. Ἡ πόλις αὕτη θὰ κτισθῆ παρὰ τὰ ὄρη τῆς Κομβερλάνδης ἐν Τεννεσέ, διότι τὰ ἐκεῖ ὑπάρχοντα πλοῖα μεταλλεῖα καθιστῶσιν ἀπολύτως ἀναγκαίαν τὴν ὑπαρξίν κεντρικοῦ τινος σημείου καὶ ἐξασφαλίζουσι συγχρόνως τὸν τόκον τῶν πρὸς ἰδρύσιν τῆς ὅλης πόλεως καταβληθρομένων κεφαλαίων. Ἡ νέα αὕτη Ἀμερικανικὴ πόλις θὰ ὀνομασθῆ Middlesborough καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς θέρους θὰ εἶναι τελειωμένη, θὰ ἔχῃ δὲ ἄρα τῆ ἰδρύσει αὐτῆς ἐν Δημαρχεῖον, δύο Δικαστήρια, ἑπτὰ ἐκκλησίας, ὀκτώ Σχολεῖα, πενήκοντα μεγάλα ἐργοστάσια, πολλὰς ἑκατοντάδας μεγαλοπρεπεστάτων ἰδιωτικῶν οἰκοδομημάτων, μίαν Βιβλιοθήκην, τὸν ἀναγκαῖον ἀρῶδον ξενοδοχεῖον, ἕνα κεντρικὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν, ἕν θεάτρον, ἕν φθείον, προσέτι δὲ καὶ ἠλεκτρικὸν φωτισμὸν.

Χάρτινα πέταλα τῶν ἰαπων. Ὁ παρῶν αἰὼν δικαίως ἀνομάσθη χάρτινος. Ἐχομεν μέχρι τοῦδε χάρτινα βυτία, χάρτινα σκευῆ, χάρτινα φιάλας, χάρτινας κωνοδόχους, χάρτινα ἐνδύματα, χάρτινα μολυβδοκόνδυλα κ.τ.λ. κ.τ.λ. τὰρα δὲ μανθάνομεν ὅτι καὶ οἱ ἰάπων θὰ πεταλῶνται μὲ χάρτινα πέταλα. Γερμανὸς τις ὀνόματι Ἰούλιος Goldberg ἐν Weissensee παρὰ τῷ Βερολίνῳ κατεσκεύασεν ἐκ χάρτου πέταλα ἰαπων στερεώτατα καὶ ἐλαστικώτατα, μηδὲν ὑπολειπόμενα ὑπὸ πολλὰς δὲ ἐπιπέδους βέροχα τῶν σιδηρῶν. Τὰ χάρτινα ταῦτα πέταλα ἀντίστασαν εἰς πᾶσαν ἐπίδρασιν τοῦ καιροῦ (τῆς ὑγρασίας, τοῦ καύσωνος κ.τ.λ.), καὶ γίνονται διὰ τῆς μακρᾶς χρήσεως ὁλοκλήρως ἀκαταρῆστα κατὰ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν, προσέτι δὲ προσκολλῶνται εἰς τὰς ὀπλὰς τῶν ἰαπων, οὐχὶ δι' ἡλίου, ἀλλὰ μὲ κόλλαν.

Χάρτινον πλοῖον. Τὸ ἐρχόμενον θέρους θὰ πλεῖσθαι κατὰ πρῶτην φοράν ἐν τῷ ποταμῷ Νέβα μίᾳ θαλαμηγῷ κατεσκευασμένη κατ' ὀλοκληρίαν ἐκ χάρτου. Ἐννοεῖται οὐκοῦτε ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο θὰ εἶναι τὸ ἐλαφρότατον τοῦ κόσμου, διότι ὅλα του τὰ μέρη, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ ἴσοι καὶ αἱ κεραφαί, θὰ εἶναι χάρτινα.

Ὁλεθρία καλλονή. Ἡ φραϊοτάτη γυνὴ τῆς Γαλλίας, ἡ ἐξοχωτάτη καλλονὴ τῆς ἐν Παρισίοις Ἀδλῆς ἐν ἔτει 1710 μέχρι τοῦ 1716, ἦτο ἡ βαρωνίσσα de Barabère. Ἡ ἑξαισία αὐτῆς καλλονῆς, ἦτις ἐξηγεῖται ὑπὸ ἀναριθμητῶν μνηστῶν ἀλλ' εἰς οὐδένα κατεδέχεται νὰ δώσῃ τὴν χεῖρά της, ἐγένετο αἰτία τῶν ἐξῆς συμφορῶν: Ὁ μαρκήσιος de Montmorency ἐδολοφονήθη ὑπὸ ἀγνώστου τινὸς ἀνεραστοῦ τοῦ πρὸ τῆς οἰκίας τῆς βαρωνίδος. Ὁ κόμης de Jussac ἠτοκτόνησε κρημνισθεὶς ἀπὸ τοῦ παραθύρου του, ἐν παραφορᾷ ἔρωτος καὶ ἀπελπισίας. Δύο ἀδελφοὶ Lecheval, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἐγένοντο θύματα τοῦ ἔρωτος τῶν πρὸς τὴν βαρωνίδα, καὶ ἐφρονεῖσθαι ἐν μονομαχίᾳ πρὸς τοὺς ἀνεραστοὺς τῶν. Ὁ ἰαπότης de Blaise ἐδολοφονήθη ἐν τῇ ἀμάξῃ του ὑπὸ ἀγνώστου ἀνεραστοῦ, κατ' ἦν ὄραν περιέμενον ἐξωδὸν τοῦ θεάτρου ὅπως ὠδηγήσῃ τὴν βαρωνίδα εἰς τὸ θεαρεῖόν της. Ὁ κόμης Gisors ἠτοκτόνησε δηλητηριασθεὶς, διότι ὡς μνηστὴρ ἀπεκροσθῆ ὑπὸ τῆς βαρωνίδος, ὁ δὲ Gernay παρεφρόνησεν ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ἔρωτος πρὸς αὐτήν. Τὸ φοβερότατον πάντων ἐπράξεν ὁ πλοῖαρχος de Vienville, ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ εἰσακουσθῆ ὑπὸ τῆς βαρωνίδος καὶ ἀπελπισθεὶς, ἐτίναξεν εἰς τὸν ἀέρα δι' ἐκρηκτικῶν ἰλῶν τὴν φρεγάταν, τῆς ὁποίας ἦτο διοικητής, καὶ ἐθανάτωσεν ἑκτός, ἑαυτοῦ διακοσίους ἐπὶ ἀνδράποδος.

Πῶς ἐδημοσιεύθη ἐν μυθιστόρημα τοῦ Γκόλδσμιθ. Τὸ περίφημον μυθιστόρημα τοῦ Ἀγγλοῦ Goldsmith «ὁ ιεροκήρυξ

τοῦ Wakefield», ὅπερ ἀπηθανάτισε τὸν συγγραφέα αὐτοῦ, εἶνε σήμερον εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας μεταφρασμένον καὶ ἀναγινώσκεται μετὰ πλείστου ἐνδιαφέροντος. Διὰν ἐνδιαφέρουσαι εἶναι καὶ αἱ περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐδημοσιεύθη τὸ μυθιστόρημα τοῦτο, ὅπερ διήγειρε καὶ αὐτοῦ τοῦ Γκαίτε τὸν θαυμασμόν. Ὁ Goldsmith εὗρισκετο ἐν ἔτει 1766 ἐν τῇ φυλακῇ, διότι δὲν εἶχε νὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοίκιον τῆς πενιχρᾶς του κατοικίας, θὰ ἔμενε δὲ φυλακισμένος κατ' ὅλην τὴν ζωὴν, κατὰ τὸν τότε ἐν Ἀγγλίᾳ ἰσχύοντα νόμον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, ἂν δὲν καταρῶδον νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του, ὅπερ ἀνῆρχετο εἰς 20 λίρας στερλίνας. Φίλος τις τοῦ Goldsmith ὀνόματι Johnson ἐλθὼν εἰς τὴν φυλακὴν ὅπως τὸν ἐπισκεφθῆ καὶ μὴ δυνάμενος νὰ τὸν βοηθήσῃ, ἐκέλευτο τινὶ τρόπῳ νὰ πορισθῆ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους.

«Δὲν μπορεῖς νὰ γράψῃς τίποτε πρὸς δημοσίευσιν, ἂν δὲν ἔχῃς τι ἑτοιμον; Σὺ γράφεις πολλὰ ὄρασια» εἶπεν ὁ Johnson.

«Ἐγὼ ἔτοιμον ἐν μικρὸν διήγημα» ἀπεκρίθη ὁ Goldsmith ἀπαθῶς «ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ εὐρεθῆ κανεὶς νὰ τὸ ἀγοράσῃ».

«Δός μου τὸ δῶ, ἐγὼ θὰ φροντίσω νὰ τὸ πουλήσω» εἶπεν ὁ Johnson, καὶ λαβὼν τὸ χειρόγραφον ἀνεχώρησεν.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐπανῆλθε φέρων ἐξήκοντα λίρας στερλίνας, ἐκ τῶν ὁποίων μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ὑπελείφθησαν ἑπὶ τεσσαράκοντα εἰς τὸν ἐκκλητικὸν καὶ περιχαρῆ Goldsmith.

Ἡ διαθήκη τοῦ Σαϊζπύρου. Ὁ Σαϊζπύρος κατέλειπεν ὡς κληροδοτήματα εἰς τὴν γυναῖκά του μίαν κλίβαν, εἰς δύο φίλους του ἐκ τοῦ θεάτρου ἐκληροδοτήσεν ἀνὰ 32 σελίνια, ὅπως ἀγοράσωσιν ἕκαστος ἕν δακτυλίδιον, εἰς δὲ τὴν θυγατέρα του Ἰουδιθ ὀλίγα βιβλία καὶ ὡς ἐκτελεσθῆ τῆς διαθήκης του ταύτης διώρισεν τὴν πρεσβυτέραν του θυγατέρα Ἄνναν, ἦτις ἦτο ἀγράμματος.

Ἱστορία ἐνὸς δακτυλίου. Ἀλιεύς τις ἐν Νέῃ Φουνδλάνδῃ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς εὗρεν ἐν ἔτει 1876 ἐν τοῖς ἐντέροις ἐνὸς μεγάλου ἰχθύος, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀγρεύσῃ ἐν τῷ ὄρη τῆς Τριάδος, ἕνα σφραγιστικὸν δακτύλιον φερόντα ἐγκυριασμένα τὰ γράμματα P. B. Περιέργος ὦν νὰ μάθῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ δακτυλίου τούτου, ἐγνωστοποίησε τὸ εἶρημά του διὰ τῶν ἐφημερίδων, καὶ μετὰ ἑξ μνητῶν διάστημα ἀνεκαλύφθη μετὰ πληρεστάτης βεβαίωτης ὅτι ὁ δακτύλιος οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν Παυλίαν Βοῦρναι, ἦτις ἐν ἔτει 1861 εὐρέθη ἐπὶ τοῦ ναυαγήσαντος παρὰ τῇ Νέῃ Φουνδλάνδῃ ἀεροπλοίου «Angiosaxons» καὶ ἀπεπνίγη.

Ἐπιτύμβιον αἰοῖδοῦ. Ἐπὶ τοῦ τέρβου τοῦ διασημοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ αὐλικοῦ αἰοῖδοῦ Pinio ἐν Μαδρίτῃ ὑπάρχει τὸ ἐξῆς ἐπιγράμμα: «Ἐνταῦθα κεῖται ὁ Ἰωάννης Πίντος, ὁ Ὀρφεὺς τῆς Ἰσπανίας. Κατὰ τὴν ἀφιξίν του εἰς τὸν οὐρανὸν ἡ φωνὴ του ἀνεμίχθη μὲ τὰς φωνὰς τῶν ἀγγέλων. Ἀλλὰ μόλις ἤκουσεν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἀνεφάνησε: σιωπήσατε ὅλοι ἀμέσως καὶ ἀφήσατε τὸν Πίντον νὰ τραγουδήσῃ μόνος!»

Ὁ γελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου Α' τῆς Γαλλίας παρεπόνθη εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα, ὅτι ὁ κόμης τοῦ Beaufort ἠπειλήσεν ὅτι θὰ τὸν θανατώσῃ. «Διατὶ σὲ ἠπειλήσεν;» ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς. «Διότι εἶπα μὴ ἀστεύθησθε δι' αὐτόν», ἀπήντησεν ὁ γελωτοποιός. «Μὴ φοβεῖσαι» εἶπεν ὁ βασιλεὺς «διότι, ἂν τολμήσῃ νὰ σὲ θανατώσῃ, θὰ τὸν κρεμάσω πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας ὑστερώτερα ἀπὸ τὸν θάνατόν σου.»

Ὁ, μεγαλειότητα» ἀπήντησεν ὁ γελωτοποιός «Καλύτερα θὰ ἦτο νὰ τὸν κρεμάσῃτε πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας προητέρα.»

Περὶ βιβλιοθηκῶν. Ὡς ἡ ἀρχαιοτάτη πᾶσῶν θεωρεῖται ἡ βιβλιοθήκη τοῦ αἰγυπτίου βασιλέως Ὀσμυρανδίου, τῆς ὁποίας τὸ κτίριον ἦτο ἰδρυμένον ἐν Μέμφιδι. Ἡ περιφημοτάτη βιβλιοθήκη τῆς ἀρχαιοτάτης ἦτο ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τὰς πρῶτας βιβλιοθήκας παρὰ τοῖς Ἑβραίοις ἀπέτελλον τὰ ἱερὰ βιβλία ἐν τοῖς ναοῖς καὶ τὰ δημόσια ἀρχεῖα, ἀτινα ἐτίσαντο ἤδη κατὰ τοὺς παναρχαίους χρόνους. Τῆς Περσίας μνημονεύεται ἡ ἐν Σούσις βασιλικὴ βιβλιοθήκη, τῆς δὲ Ἀσσυρίας βιβλιοθήκην θεωροῦνται ὅτι ἀπέτελλον αἱ ἐν τοῖς ἐρείπιοις τῆς Νινεβῆ ἀνευρεθείσαι, μὲ σφηνοειδῆ γράμματα κεκαλυμμένα πλάκες, ἐκ τῶν ὁποίων ὑπὲρ τὰς 30,000 ἀπέκρινται ἤδη ἐν τῷ βρετανικῷ μουσεῖῳ. Ἡ ἰδρύσις τῆς βιβλιοθήκης ταύτης ἀποδοθεῖται εἰς τὸν βασιλέα Σαρδανάπαλον (650 πρὸ Χριστοῦ γεννήσεως).

Ἡ πρῶτη βιβλιοθήκη ἐν Ῥώμῃ ἦτο ἡ τοῦ Αἰμίλιου Παύλου (Aemilius Paullus), ἦν οὗτος ἀπεκόμισεν ὡς πολεμικὸν λάφυρον. Ὁσαύτως καὶ ὁ Λούκουλλος ἔφερεν εἰς Ῥώμην ὡς πολεμικὰ λάφυρα πολλὰ βιβλία, μὲ τὰ ὁποῖα συνέστησε βιβλιοθήκην. Ἄλλ' ὁ πρῶτος ἰδρύσας ἐν Ῥώμῃ δημοσίαν βιβλιοθήκην ἦτο ὁ Ἀδριανός. Οἱ διάδοχοι αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Δομιτιανὸς ἐπλοῦτισαν τὰς βιβλιοθήκας τῆς Ῥώμης. Ἡ ἐπὶ Νέρωνος πυρκαϊὰ καὶ καταστροφὴ τῆς Ῥώμης ἠρῆνισε τὰς πλείστας βιβλιοθήκας, ἡ δὲ ἀπώλεια αὕτη ὑπῆρξεν ἀνεπανόρθωτος.

Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ δυτικοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἰδρύσεν ἐν Βυζαντίῳ βιβλιοθήκην, ἦτις ἐπλοῦτίσθη καὶ ἠξήθη ὑπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ τοῦ νεωτέρου Θεοδοσίου. Ἀνεκτίρητοι θησαυροὶ τῶν γραμμάτων ἀπωλέσθησαν κατὰ τὴν μετανάστευσιν τῶν λαῶν. Μεγάλας ἀφελείας πύρεσxon διὰ τῆς συλλογῆς καὶ διατηρήσεως βιβλίων τάγματά τινα μοναχῶν, ὡς λ. χ. οἱ Βανεδικεῖνοι. Ἀπὸ τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἀναγεννήσεως τῶν ἐπιστημῶν (renaissance) ἤρξαντο ἰδρυόμενα αἱ βιβλιοθήκαι τῶν πανεπιστημίων τῆς Ἰταλίας, Γερμανίας κτλ.

Ἡ μέγιστη πρόδος ἐν τῇ συλλογῇ καὶ διατηρῆσει βιβλίων χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας. Σήμερον ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Λονδίνου (τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον) ἔχει ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατομύριον βιβλίων, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ τῶν Παρισίων (ἡ ἐθνικὴ βιβλιοθήκη) ἀριθμεῖ περισσοτέρους τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου τόμους. Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Πετροῦπόλεως (αὐτοκρατορικὴ βιβλιοθήκη) ἔχει ἐν ἑκατομύριον τόμων καὶ 210,000 χειρογράφων. Αἱ μέγισται βιβλιοθήκαι τῆς Γερμανίας εἶναι ἡ τοῦ Μονάχου ἀριθμοῦσα 800,000 ἐντόπων τόμων καὶ 24,000 χειρογράφων, ἡ τοῦ Βερολίνου ἔχουσα 700,000 τόμων καὶ 15,000 χειρογράφων, καὶ ἡ τῆς Δρέσδης 500,000 τόμων καὶ 4000 χειρογράφων. Ὁσαύτως μεγάλη βιβλιοθήκη εἶναι ἡ τῆς Βιέννης μὲ 400,000 τόμων καὶ 20,000 χειρογράφων κτλ.

Χρησιμοποίησις τῶν νεφελῶν ὡς φωτοηλεγραφικοῦ μέσου. Πρὸ τινῶν μηνῶν δύο ἀγγλικά πλοῖα, ὁ «Ὀρῶν» καὶ ἡ «Ἐλπίς» (Esprit), ἔκαμαν τὸ ἐξῆς ἐνδιαφέρον πείραμα, ὅπως ἀποδείξωσι δυνατὴν τὴν ἐν ἀνοικτῷ πελάγει μεταξὺ δύο ἀπ' ἀλλήλων μεμακρυσμένων πλοίων συνεννόησιν διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός. Ἡ «Ἐλπίς» ἀπέπευσε ἐκ Συγγαπόρης πρὸς τὸ Hongkong ὁ δὲ «Ὀρῶν» ἔμεινεν ἐν τῷ λιμένι τῆς πόλεως ταύτης. Ἀποῦ ἡ «Ἐλπίς» ἀπεμακρόνθη κατὰ ἐξήκοντα ἀγγλικά μίλια, ὁ «Ὀρῶν» ἤρχισε νὰ ῥίπτῃ εἰς τὰς νεφελὰς ζωηρὸν ἠλεκτρικὸν φῶς ἐν σχήματι μικρῶν καὶ μεγάλων, ἐκ τοῦ προτέρου φερόμενων σημείων, τὰ ὁποῖα ἀνταναικλώμενα ἀπὸ τῶν νεφελῶν ἐγένοντο εὐκρινῶς ὁρατὰ εἰς τοὺς ἐπὶ τοῦ πλοίου «Ἐλπίδος» εὐριοκομένους. Τοιοῦτοῦτοῦτοῦτο κτωρῶδη τῇ βοήθειᾳ τῶν νεφελῶν φωτοηλεγραφικὴ συνεννόησις μεταξὺ ἀπομακρυσμένων πλοίων ἐν ἀναπνευσμένῳ πελάγει. Εἰ καὶ ἡ ἐπιτυχία τῶν πειραμάτων τούτων ἐξαρτᾶται οὐσαυδῶς ἀπὸ τοῦ καιροῦ, οὐχ ἦτεον ὅμως εἰς πολλὰς περιστάσεις θάναται χρησιμώτατα νὰ ἐφαρμοσθῆ ἡ μέθοδος αὕτη τῆς διὰ μόνον τῶν νεφελῶν καὶ τοῦ

ἠλεκτρικοῦ φωτός τηλεγραφικῆς συνεννοήσεως μεταξὺ πλοίων ἐβρικομένων εἰς 60 ἀγγλικῶν μιλίων ἀπόστασιν ἐν ὄρα νυκτός.

Νῆσος ἐμφανιζομένη κατὰ περιόδους. Ὁ γραμματεὺς τῆς μετεωρολογικῆς ἑταιρείας ἐν Λονδίνῳ ἔκαμεν ἐσχάτως διαφόρους ἐρεῖνας πρὸς ἐξήγησιν τοῦ ἐξῆς παραδόξου φυσικοῦ φαινομένου. Ἐν τῇ λίμνῃ Derwentwater τῆς Ἀγγλίας ἐμφανίζεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς ἀπόστασιν 300 περίπου μέτρων ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Derwent νησιδίων τι, τὸ ὁποῖον μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐμφανισεῖς του πάλιν ἀφανίζεται. Τὸ νησιδίον τοῦτο ἀνακίπτει ἑκάστοτε ὀλίγα μόνον ἑκατοστόμετρα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῶν ὕδατων, εἶνε δὲ κεκαλυμμένον μὲ χλόην καὶ μικρὰ φυτὰ. Ἡ ἕκτασις αὐτοῦ εἶνε κατὰ τὰς διαφόρους ἀνοῦ ἐμφανίσεις πολὺ διάφορος, ἄλλοτε μὲν ὀλίγων τετραγωνικῶν μέτρων, ἄλλοτε δὲ μείζων τῶν 8000 τετρ. μέτρων. Τὸ ἕδαφος τοῦ νησιδίου τούτου εἶναι ἀρκούντως στερεόν, ὥστε δύναται τις μετὰ πληρεστάτης ἀσφαλείας ν' ἀποβιβάσθῃ ἐπ' αὐτοῦ. Ἐκ τῶν γενομένων ἐρευνῶν ἐξήχθη ὅτι ἡ μικρὰ αὕτη νῆσος ἀποτελεῖται ἐξ ὄγκου τυρφοειδούς γῆς, ἔχοντος πολλὰν ποδῶν ὕψος καὶ κεκαλυμμένον κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὑπὸ θαλασσιῶν φυτῶν ἐκ τοῦ εἶδους τῶν συχνότατα ἐν τοῖς ὕδασι ἐκείνοις παρούσασθόμενων, ἐμφανίζεται δὲ κατὰ μακρὰς περιόδους, διότι ἐν διαστήματι 150 ἐτῶν μόνον τεσσαρακοντάκις ἐφάνη περὶ τοῦς μῆνας Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου.

Στατιστικὴ ἐφημερίδων. Κατὰ νεωτάτους στατιστικῶς ὑπολογισμοὺς ἐκδίδονται ἐπ' ὅλης τῆς οἰκουμένης περὶ τὰς 35,000 ἐφημερίδων εἰς 10,600,000 ἀντίτυπων, ὅπως ὥστε εἰς ἕνα ἑκαστὸν τῶν κατοίκων τῆς γῆς (ἀριθμοῦμένων εἰς 1400 ἑκατομμύρια) ἀναλογεῖται 7 ἕως 8 ἀντίτυπα. Ἐκ τῶν ἐφημερίδων τούτων ἐκδίδονται ἐν Ἑσθῶνῃ 19,540, ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ 12,409, ἐν Ἀσίᾳ 750, ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀμερικῇ 609. Ἐν τῇ ἀγγλικῇ γλώσσῃ ἐκδίδονται 16,500 ἐφημερίδων, ἐν τῇ γερμανικῇ 7800, ἐν τῇ γαλλικῇ 3800, ἐν δὲ τῇ ἰσπανικῇ 1000 ἐφημερίδες.

Ἡ ἀλιεῖα τῶν κοραλλίων. Τὰ περισσότερα καὶ φειότερα κοράλλια τοῦ κόσμου ἐξάγονται ἐκ τῶν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀλγερίας ὁδάτων. Ἡ ἀλιεῖα τῶν κοραλλίων παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀλγερίας γίνεται ἤδη ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος. Πολλὰ ἐπίσης κοράλλια εὕρισκονται παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Σικελίας, τῆς Κορσικῆς, τῆς Σαρδηνίας, τῆς Ἰσπανίας, τῶν Βαλεάρων καὶ τῆς Προβηγκίας. Ὑπὲρ τὰ 500 ἰταλικά πλοῖα μὲ 4200 καὶ ἐπέκεινα ἀνδράποδος ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀλιεῖαν τῶν κοραλλίων, ἐξάγουσι δὲ ἐτησίως κατὰ μέσον ὄρον 56,000 χιλιόγραμμα ἀξίας 4,200,000 φράγκων. Ἐκτός τῶν ἰταλικῶν ἀσχολοῦνται καὶ γαλλικὰ καὶ ἰσπανικά πλοῖα μὲ τὴν ἀγραν τῶν κοραλλίων, ἐξάγουσι δὲ κατ' ἔτος περὶ τὰ 27,000 χιλιόγραμμα ἀξίας 1½ ἑκατομμυρίων φράγκων, ὅπως ὥστε τὸ ὀλικὸν ποσὸν τῶν ἐτησίως ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων ἐξαγομένων κοραλλίων ἀνέρχεται εἰς 78,000 χιλιόγραμμα ἀξίας 5,700,000 φράγκων. Οἱ ἴταλοι ἀλιεῖς πληρώνουσι διὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀλιεῦν κοράλλια παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀλγερίας βαρὸν φόρον εἰς τὴν γαλλικὴν κυβέρνησιν, (δι' ἕκαστον πλοῖον κατὰ τὸ θέρους 1100 φράγκα, κατὰ δὲ τὸν χειμῶνα τὸ ἴμισ). Διὰ τοῦτο τὰ κέρδη, ἃ τινα ἀποφέρει ἡ ἐπιπονωτάτη καὶ κινδυνώδης αὕτη ἐργασία, εἶναι μετριώτατα. Ἡ κατὰ μέσον ὄρον ἐτησίᾳ πρόσοδος δι' ἕκαστον πλοῖον δὲν ὑπερβαίνει τὰ 8000 φράγκα, ἐπειδὴ δὲ τὰ ἐξόδα ἀνέρχονται εἰς 6000 φράγκα περίπου, μένει καθ' ἑκάστην εἰς ἕκαστον πλοῖον μόνον 2000 φράγκα. Ἐν Ἰταλίᾳ ὑπάρχουσι ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα ἐργαστήρια πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν κοραλλίων, ἐξ αὐτῶν δὲ τὰ τεσσαράκοντα εὕρισκονται εἰς τὸ παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Βεζουβίου κείμενον χωριὸν Tolve de greco (πύργος τοῦ Ἑλληνος), ἐνθα ἐργάζονται περισσότεροι πᾶν 9000 ἀνδράποδοι, τὸ πλείστον γυναῖκες καὶ παῖδια.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΩΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.

Πρό τινων μηνών ηγήθη εν Ποταδάμην μνημείον πρὸς τιμὴν τῆς Ἐλεονώρας Προχάσας, ἣτις ἐν ἔτει 1813 εἶχε λάβῃ μέρος εἰς τὴν κατὰ τοῦ Ναπολέοντος στρατείαν καὶ κατὰ τὴν ἐν Γδhrde μάχην τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1813 ἀπέθανε τὸν ἡρωϊκὸν θάνατον. Ἡ οὖτω τιμηθεῖσα δὲν εἶνε ἡ μόνη, ἀλλὰ μία ἐκ τῶν πλείστων ἐκεῖνων γυναικῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ παντὸς λαοῦ, αἰτινες ἐν τῷ πεδίῳ τῆς τιμῆς διεκρίθησαν ἐπὶ ἐκτάκτῳ ἀνδρείᾳ, πολλὰκις δὲ καὶ ἐξῶχῳ στρατηγικῇ μεγαλοφυῶ. Ἐκ τῶν πολλῶν τούτων ἡρωϊδῶν θὰ μνημονεῶσμεν ἐνταῦθα ὀλίγας μόνον, ὅσας θεωροῦμεν ἡκιστα γνωστὰς τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις.

Καὶ πρῶτον μὲν ἀναφέρομεν τὴν Μαξιμιλιανὴν Λέιτχορστ, ἣτις κατὰ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς ἐφόρεσεν ἀνδρικό ἐνδύματα καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐνὸς βαρῶνου φόν Χάλδεν ὡς θαλαμηπόλος παῖς (page). Κατὰ τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς κατέλιπε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην καὶ μεταβῆσα εἰς Βιέννην ἔγεινε μαθητὴς ἐν τινὶ στρατιωτικῇ σχολῇ, βραδύτερον δὲ μετασχοῦσα πολλῶν στρατειῶν καὶ διακρίθεισα ἐπὶ ἐκτάκτῳ ἀνδρείᾳ ἔλαβε πολλὰς τιμὰς καὶ ἐπαίνους καὶ τὸν βαθμὸν ἀξιωματικοῦ. Μετὰ ταῦτα ὁμως ἀσθενήσασα ἀνεγνωρίσθη ὅτι ἦτο γυνὴ καὶ ἀπελύθη τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸν βαθμὸν καὶ τὸν μισθὸν ἀνθυπολοχαγοῦ, ἔλαβε δὲ καὶ τὴν ἀδειαν νὰ φορῇ τὰ ἀνδρικό ἐνδύματα ὡς πρότερον, τοῦ δὲ δικαιώματος τούτου ἔκαμε χρῆσιν μέχρι τοῦ θανάτου τῆς ἐν ἔτει 1748. Περὶ ἄλλης τινὸς ἡρωίδος ἔγραψεν ὁ Ἀμερόλφης Ἀνταποκριτῆς» τοῦ Ἀρβούργου ἐν ἔτει 1801 τὰ ἑξῆς:

«Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐρέχοντος ἔτους μεταβαίνουσι πολλοὶ γάλλοι ἐπιστήμονες καὶ καλλιτέχναι ἐκ Τουλώνας εἰς Αἴγυπτον, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ σύζυγος τοῦ πρώην στρατηγοῦ Xaintrailles. Ἡ κυρία αὕτη εἰδείξεν ἐν τῷ στρατῷ τσοσάτην ἀνδρείαν καὶ γενναϊότητα, καὶ παρέσχε τοσοῦτον λαμπρὰ δείγματα στρατηγικῆς ἰκανότητος καὶ ἐνεργείας, ὥστε ἡ γαλλικὴ κυβερνήσις διῆρπεν αὐτὴν στρατηγὸν καὶ τῇ ἔδωκε τὸ δικαίωμα νὰ φορῇ ἀνδρικήν ἐνδυμασίαν. Ἡ ἡρώϊς αὕτη ὀνομάζεται Μαρία Ἐνριέττα, εἶνε ὄψηλοῦ ἀναστήματος καὶ εἶχεν ἀνεκὰθεν μεγάλην ἀγάπην εἰς τὰ στρατιωτικά. Σοξευθεῖσα ἐν ἔτει 1795 εἰς γάμον μετὰ τοῦ ταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ Xaintrailles, ἔλαβε μέρος εἰς πολλὰς ἐκστρατείας καὶ ἀπεκόμισε βαρείας τιμὰς πληγὰς.»

Ἄξια μνηεῖς εἶνε καὶ ἡ Ἀγγλίσ Φοιβὴ Ἐοσελ, ἣτις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὑπηρετήσεν ὡς ἀπλοὸς στρατιώτης ἐν τῷ 5ῳ συντάγματι τοῦ πεζικοῦ, εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης ἔλαβε μέρος εἰς πολλὰς ἐκστρατείας, μάλιστα δὲ τῇ 11 Μαΐου 1745 κατὰ τὴν παρὰ τῇ βελγικῇ κώμῃ Fontenoy συγκροτηθεῖσαν μάχην ἐπεδείξατο ἕκτακτον ἀνδρείαν, ἔλαβε παρὰ τοῦ βασιλέως Γεωργίου Δ' ἰσόβιον σύνταξιν καὶ ἀπέθανε τῷ 1821 ἐν ἡλικίᾳ 108 ἐτῶν. Πάντα ταῦτα ἀναγράφονται καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῆς πόλεως Brighton.

Ὅμοιαν, ἀκατάσχετον κλίαν πρὸς τὰ στρατιωτικά εἶχε καὶ ἡ Σκωτὶς Μαρία Κλάρκ, ἣτις μετεμφισμένη ὡς ἀνήρ ὑπηρετήσεν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Richalson ὑπὲρ τὰ δύο ἔτη ἐν τῷ στρατῷ λιαν ἀνδρείας καὶ ἠτοκατόνησεν ἅμα ὡς ἀνεγνωρίσθη τὸ γένος τῆς. Ἡ Μαρία Δουγκάν, ὡσαύτως Σκωτὶς, διεκρίθη ἐκ τῆς, ὡς ἀνδρείος στρατιώτης, κατὰ τὸν ἐναντιὸν τῆς Γαλλίας πόλεμον, μαχομένη παρὰ τῷ πλευρῷ τῆς συζύγου τῆς. Ὁ δοῦξ τῆς Ὑόρκης, μεθῶν τὰ

ἀνδραγαθήματα τῆς γυναικὸς ταύτης, ἐξέφρασε πρὸς αὐτὴν τὸν θαυμασμόν του καὶ παρέσχεν αὐτῇ λαμπροτάτας τιμὰς. — Ἐνταῦθα πρέπει νὰ μνημονεῶσμεν καὶ ἄλλην τινὰ «Μαρίαν», ἡρωίδα ἐξ Οὐγγαρίας, τὴν Maria Pesko, ἣτις ἐν ἔτει 1716—1718 ἐπολέμησεν ὑπὸ τὸν πρίγκηπα Eugen ὡς Οὐσσάρος μετὰ θαυμαστῆς ἀνδρείας, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν Μαρίαν Lebstück, τὴν ἀνδρειοτάτην καὶ μάλιστα περιβόητον ἐξ ὅλων τῶν πολλῶν γυναικείων στρατιωτῶν τοῦ οὐγγρικοῦ στρατοῦ τοῦ ἔτους 1848. Ἡ Μαρία αὕτη εἰδείξεν ἕκτακτον ἀνδρείαν ὡς ἐδῶνος ὑπὸ τὸ ὄνομα Κάρολος κατὰ τὴν ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Βιέννης μάχην, ὡσαύτως δὲ καὶ παρὰ τῷ Πρεσβούργῳ, ἐνθα πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐνέπηρσε μίαν γέφυραν ὑπὸ τὰ ὄρματα μίας ἐχθρῆς φρουρᾶς. Βραδύτερον δὲ ἔλαβε τὸν βαθμὸν ἀξιωματικοῦ διὰ τὴν ἀπαράμιλλον ἀνδρείαν, ἣν ἀνέπτυξεν ἐν τινὶ ἀγῶνι πρὸς τρεῖς θαυρακοφόρους ἰσπεῖς. Σύγχρονοι καὶ συστρατιῶται τῆς Μαρίας ταύτης εἶναι καὶ ἡ ὀμάνυμος αὐτῇ Μαρία Szentpali καὶ ἡ Ἀπολλωνία Jagello.

Δέκα πέντε ἔτη μετὰ ταῦτα, ἐν ἔτει 1863, ἔδρεχεν ἀνά τὰ αἰμοβαφῆ ἐδάφη τῆς πάλιν ἐπαναστατησάσης Πολωνίας ἄλλη κλίαν Μαρία, ἡ δεσποινὴς Πουστοβοϊτάφ, ὡς λοχαγὸς τοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ καὶ ὁπιστοῦ τῆς διοικητοῦ Μαριάνου Λάπγεβιτς. Ἀλλὰ πρὸ τῆς κυρίας ταύτης ἔπρεπε νὰ μνημονεῶσμεν τὴν μητέρα τοῦ Ναπολέοντος, Lilitia Bonaparte, ἣτις ἐν ἔτει 1767 ἐν τῷ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνι τῆς Κορσικῆς κατὰ τῆς Γαλλίας παρεῖχεν εἰς τὸν σύζυγόν τῆς Carlo ὡσαύτως ὑπηρεσίας ὁπιστοῦ καὶ μάλιστα μετὰ πασιδουμάστου συνέσεως καὶ ἀνδρείας. Ὅτι δὲ μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ Ναπολέοντος καὶ πολλὰ ἄλλα ἐκ Κορσικῆς γυναικῆς ἐμάχοντο γενναίως εἶνε ἐπ' ἰσῆς ἀναμφίβολον ὡς καὶ τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ τὸν πόλεμον τῶν πολιτειῶν τῆς βορείου καὶ νοτίου Ἀμερικῆς (1862—1865) εἰς τὰς τάξεις ἀμφοτέρων τῶν στρατῶν ἵσταντο μαχομένηαι πλείστα ὄσα γυναικῆς καὶ νεάνιδες.

Ἐκ τῶν νεωτέρων χρόνων γνωρίζομεν πρὸς τοῦτοις ὅτι ἡ Ἄδελ Χανὸν κατὰ τὸν ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον ἐν ἔτει 1877 ἐπολέμησε ὡς διοικητὴς ἐνὸς σώματος ἐδελοντῶν, ὑπὲρ εἶχεν ἐξοπλισθῆ ἰδίως ἀναλώμασι, διὰ δὲ τὴν ἐξοχὸν αὐτῆς ἀνδρείαν καὶ στρατηγικὴν ἰκανότητά δις ἐτιμῆθη διὰ παρασῆμων ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου. Κατὰ τὸν αὐτὸν πόλεμον ἡ Ἀραβὴ Benjeh ἐκ Βαγδατοῦ ἀνήλθε μέχρι τοῦ βαθμοῦ γιουτςμπασοῦ (λοχαγοῦ), ἀλλὰ πληγωθεῖσα βαρέως ἀνεγνωρίσθη ὅτι ἦτο γυνὴ καὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ γίνωσιν ἔρευνα πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ ἄλλων «τοιούτων πολεμιστῶν».

Ἡ δεσποινὴς Catin, ἡ ἡρώϊς τοῦ Τογκίνου, δὲν εἶχεν ἀνάγκην οὔτε κἀν νὰ μεταμφισθῆ, ἀλλ' ἐπολέμησε μὲ γυναικεῖα ἐνδύματα καὶ ἔλαμβανε καὶ πολλὰ παράσημα διὰ τὴν ἀνδρείαν τῆς.

Ἄλλ' ὡς προειπομεν αἰ ὡς στρατιῶται διακρίθεισαι γυναικῆς εἶναι ἀναρίθμητοι, διὰ δὲ τῶν ὀλίγων τούτων γραμμῶν ἠδελήσασμεν μόνον, χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνώσταιων, ἡ ὀνομασμένη εἰς τοὺς τύχων νομιζόντας ὅτι ἡ γυνὴ εἶναι ἐκ φύσεως προωρισμένη διὰ τὸ μαγεῖριον, ὅτι πολὺ ἀπατώνται. Διὸ περαινόμεν τὴν βραχείαν ταύτην μελέτην μὲ τὸ λόγιον ἐκεῖνο τοῦ Γαριβάλδη (τοῦ ὁποιοῦ ἡ σύζυγος ὡς γνωστὸν ἦτο μία ἐκ τῶν ἐξοχωτάτων τῆς ἱστορίας ἡρωιδῶν, διακρίθεισα οὐ μόνον ἐπὶ ἐκτάκτῳ ἀνδρείᾳ ἀλλὰ καὶ ἐπὶ θαυμαστῇ στρατηγικῇ ἰκανότητι), ὅτι: ἡ γυνὴ, μεθ' ὅλην τὴν ἔπαρσιν τῶν ἀνδρῶν, εἶνε καὶ μένει τὸ τελειότατον πλάσμα ἐπὶ τῆς γῆς.

κ. Δ. Ζ. εἰς Βελεσσά, κ. Θ. Ε. εἰς Ἄμισόν. Ἐλάβομεν ὑπὸ σήμεριον καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμότατα. — δεσπ. Α. Δ. εἰς Βάρναν. Τὸ τίμημα ἐλήφθη περὶ δὲ τῆς ἄλλης αἰτήσεως σὰς δὰ σὰς γράψωμεν ἰδιαιτέρως. — κ. Θ. Ε. εἰς Τερπέστην. Ἐλήφθησαν ἐγκαίρως καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν, τὸ αἰτηθὲν τεύχος δὰ

λάβετε. — κ. Ν. Ε. Μπ. εἰς Ζαγαζῆκ. Ἐλήφθησαν καὶ λιαν προσεχῶς δὰ σὰς γράψωμεν. — κ. Π. Μ. εἰς Ὀδησσόν. Ἐλήφθημεν. — κ. Γ. Κ. Κωνσταντοῦ. Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς εὐγενεῖς ὑμῶν ἐνεργείας. — κ. Κ. καὶ Θ. εἰς Βακοῦ. Θὰ σὰς ἀποσταλώσιν κατ' αὐτὰς. — κ. Π. Δ. Π. εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐλήφθημεν

ὅτι ἐδύλωσεν δὰ εὐρεθῶσιν καὶ οἱ λοιποὶ ὅπως σὰς ἀποτέλλεται τὸ φύλλον ἀδλαστον. — κ. J. Z. εἰς Βατοῦμ. Ἐλήφθησαν ἀμφότεραι αἱ ἐπιστολαὶ σὰς μετὰ τῶν χρημάτων καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰς πληροφορίας σὰς. Ἐπιστολήν μας λαμβάνετε. — κ. Ν. Ν. εἰς Φολέστιον. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.